

Βρυξέλλες, 8.11.2023
COM(2023) 719 final

2023/0405 (NLE)

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

«Η Ευρώπη σε κίνηση» — ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας για όλους

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2023) 719 final} - {SWD(2023) 720 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

«Δεσμεύομαι πλήρως για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025. Πρέπει να εξαλείψουμε τα εμπόδια στη μάθηση και να βελτιώσουμε την πρόσβαση στην ποιοτική εκπαίδευση. Πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στους εκπαιδευομένους να μετακινούνται ευκολότερα μεταξύ εκπαιδευτικών συστημάτων διαφόρων χωρών. Και πρέπει να αλλάξουμε τη νοοτροπία που διαπνέει την εκπαίδευση, στρεφόμενοι προς τη διά βίου μάθηση, η οποία εμπλουτίζει όλους μας».

Πολιτικές κατευθύνσεις, της προέδρου κ. φον ντερ Λάιεν¹

Η μαθησιακή κινητικότητα έχει αποδειχθεί μια εξαιρετικά πολύτιμη εμπειρία που επιτρέπει στα άτομα να αποκτούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται για την προσωπική, εκπαιδευτική και επαγγελματική εξέλιξη, τη συμμετοχή στα κοινά και την κοινωνική ένταξη². Η οργάνωση της μαθησιακής κινητικότητας είναι ισχυρό κίνητρο για τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και για τους παρόχους μη τυπικής και άτυπης μάθησης, ώστε να βελτιώσουν την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουν. Στο πλαίσιο της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, η μαθησιακή κινητικότητα, δεδομένου ότι προϋποθέτει μια «επανάσταση στις δεξιότητες», επιταχύνει την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και διαμορφώνει ισχυρό αίσθημα της ιδιότητας του πολίτη και κατανόηση των κοινών αξιών στην Ευρώπη και αλλού.

Στο πλαίσιο της πρότασης αυτής, μαθησιακή κινητικότητα σημαίνει μετάβαση σε άλλη χώρα εκτός της χώρας μόνιμης κατοικίας, με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών, κατάρτισης ή μη τυπικής ή άτυπης μάθησης. Το πεδίο εφαρμογής της είναι ευρύ, αφού καλύπτει όλα τα είδη μαθησιακής κινητικότητας, όπως και όλων των ειδών τους εκπαιδευομένους και εκπαιδευτικό προσωπικό σε όλους τους τομείς της διά βίου μάθησης, συμπεριλαμβανομένων της σχολικής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, της μάθησης των ενηλίκων, καθώς και της μαθησιακής κινητικότητας των νέων ανθρώπων, των νέων εργαζομένων και του προσωπικού στους τομείς της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, και στον τομέα του αθλητισμού. Καλύπτει επίσης τόσο την ενδοενωσιακή όσο και τη διεθνή μαθησιακή κινητικότητα προς και από την ΕΕ.

Η προτεινόμενη σύσταση αποτελεί βασικό δομικό στοιχείο του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, όπου η μάθηση δεν παρεμποδίζεται από σύνορα και όπου όλοι έχουν την ευκαιρία να μάθουν ή να σπουδάσουν στο εξωτερικό. Θα ενισχύσει τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να καταστεί δυνατή η μαθησιακή κινητικότητα για όλους και να δοθεί η

¹ Πολιτικές κατευθύνσεις για την επόμενη Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2019-2024) — «Μια Ένωση που επιδιώκει περισσότερο: Το πρόγραμμά μου για την Ευρώπη» [Πολιτικές κατευθύνσεις για την επόμενη Ευρωπαϊκή Επιτροπή \(2019-2024\)](#) — «Μια Ένωση που επιδιώκει περισσότερο: Το πρόγραμμά μου για την Ευρώπη» | Ευρωπαϊκή Επιτροπή (europa.eu)

² Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: Εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει το έγγραφο «πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος 'Erasmus': το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013, [COM(2018) 367 final] - [SEC(2018) 265 final] - [SWD(2018) 276 final]. Σύνδεσμος: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018SC0277>

δυνατότητα σε περισσότερα άτομα να επωφεληθούν από το πρόγραμμα Erasmus³ και άλλα προγράμματα διασυνοριακής μαθησιακής κινητικότητας.

Το προτεινόμενο πλαίσιο μαθησιακής κινητικότητας της ΕΕ επικαιροποιεί τη σύσταση του Συμβουλίου του 2011 με τίτλο «Νεολαία σε κίνηση», με την οποία προωθείται η μαθησιακή κινητικότητα των νέων⁴ μέσω της επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της από τους νέους σε εκπαιδευόμενους, εκπαιδευτές και προσωπικό οποιασδήποτε ηλικίας. Αυτό το νέο πλαίσιο μαθησιακής κινητικότητας καλύπτει επίσης νέα μαθησιακά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένης της διάδοσης των ψηφιακών εργαλείων για τη μάθηση και τη συνδυαστική μάθηση, καθώς και την πιο βιώσιμη κινητικότητα.

Η επικαιροποίηση αυτή εξαγγέλθηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025⁵, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα σε περισσότερους εκπαιδευόμενους και εκπαιδευτικούς να ξεπεράσουν τα εμπόδια και να επωφεληθούν από μια ευκαιρία κινητικότητας. Η ανακοίνωση προσδιόρισε τους ακόλουθους βασικούς στόχους του επικαιροποιημένου πλαισίου: δημιουργία ευκαιριών κινητικότητας για πολύ ευρύτερο φάσμα συμμετεχόντων, προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής κινητικότητας και ενθάρρυνση της ισορροπημένης κινητικότητας. Στην ανακοίνωση τονίζεται επίσης ότι η διεθνής συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της μαθησιακής κινητικότητας, είναι απαραίτητη για την επίτευξη των γεωπολιτικών προτεραιοτήτων της ΕΕ και των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης για το 2030.

Η παρούσα πρόταση πολιτικής για τη μαθησιακή κινητικότητα αποτελεί μέρος της δέσμης μέτρων για τη μεγιστοποίηση του δυναμικού της κινητικότητας ταλέντων μαζί με τη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων των υπηκόων τρίτων χωρών και μια νομοθετική πρόταση σχετικά με τη δεξαμενή ταλέντων της ΕΕ, ώστε η ΕΕ να γίνει ελκυστικός προορισμός για τα ταλέντα με σκοπό τη μάθηση, τις σπουδές και την εργασία.

Οι εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων αποσκοπούν στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ, των κρατών μελών και των χωρών-εταίρων, καθώς και στην προώθηση της διεθνούς κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και της ανάπτυξης του ταλέντου με αμοιβαία επωφελή και κυκλικό τρόπο. Παρέχουν μια σταθερή, καθοδηγούμενη από την πολιτική και ευέλικτη δομή, η οποία μπορεί να προωθήσει αποτελεσματικά τη συνεργασία και στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της μαθησιακής κινητικότητας τόσο για τους εκπαιδευόμενους όσο και για το προσωπικό. Θα αυξήσουν την ευαισθητοποίηση του κοινού και θα ενισχύσουν τη μαθησιακή κινητικότητα από τρίτες χώρες. Θα στηρίξουν επίσης τις προσπάθειες για την ανάπτυξη αποτελεσματικών συστημάτων δεξιοτήτων σε τρίτες χώρες και, ταυτόχρονα, θα συμβάλουν στο εργατικό δυναμικό της ΕΕ σε τομείς προτεραιότητας για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση.

Η μαθησιακή κινητικότητα των σπουδαστών από τρίτες χώρες μπορεί επίσης να συμβάλει στην ταχύτερη αναγνώριση των προσόντων τους κατά την είσοδό τους στην αγορά εργασίας της ΕΕ. Θα μπορούσε να συμβάλει στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των προσόντων που αποκτώνται σε τρίτες χώρες και των ευρωπαϊκών απαιτήσεων, χάρη στον εφοδιασμό των συμμετεχόντων με βεβαιώσεις μικροδιαπιστευτηρίων, πιστοποιητικά αναλυτικής βαθμολογίας και άλλα υποστηρικτικά έγγραφα που μπορούν να βοηθήσουν τους αξιολογητές διαπιστευτηρίων να αξιολογήσουν γρήγορα και με ακρίβεια τα προσόντα τους. Θα

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος Erasmus+ (ΕΕ L 189 της 28.5.2021).

⁴ ΕΕ C 199/1 της 7.7.2011.

⁵ COM(2020) 625 final.

σηματοδοτήσει επίσης τις σχετικές γλωσσικές ικανότητες, την πολιτισμική προσαρμοστικότητα και την εξοικείωση με τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά πρότυπα, ώστε να διευκολυνθεί στη συνέχεια η επικύρωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Επιπλέον, η μαθησιακή κινητικότητα, ιδίως οι ανταλλαγές που περιλαμβάνουν μαθησιακές δραστηριότητες στον χώρο εργασίας, οι οποίες εφοδιάζουν τους συμμετέχοντες με εμπειρία στην αγορά εργασίας, μπορούν να χρησιμεύσουν ως εφελκυστικό για τα άτομα προκειμένου να εξετάσουν το ενδεχόμενο να επιστρέψουν στην ΕΕ και να αναζητήσουν ευκαιρίες εργασίας. Σε συνέχεια της σύστασης του Συμβουλίου του 2017 για την παρακολούθηση των αποφοίτων⁶, η ανάπτυξη εργαλείων και μεθόδων για την ανταλλαγή συγκρίσιμων μαθησιακών και εργασιακών πληροφοριών σχετικά με μετακινούμενους αποφοίτους (οι οποίοι μεταβαίνουν σε άλλη χώρα της ΕΕ για σκοπούς που σχετίζονται με τις σπουδές ή την εργασία) αποτελεί προτεραιότητα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του ευρωπαϊκού δικτύου για την παρακολούθηση των αποφοίτων, όπως η έρευνα Eurograduate 2022.

- **Προκλήσεις που θα αντιμετωπιστούν με την προτεινόμενη σύσταση**

Μολονότι έχουν επιτευχθεί πολλά στον τομέα της μαθησιακής κινητικότητας μετά τη σύσταση του Συμβουλίου του 2011 με τίτλο «Νεολαία σε κίνηση», τα στοιχεία δείχνουν ότι πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για να προσφερθούν ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας σε όλους, και ιδίως σε άτομα με λιγότερες ευκαιρίες⁷.

Η έρευνα του Ευρωβαρόμετρου του 2022 για τη νεολαία και τη δημοκρατία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Νεολαίας⁸ αποκάλυψε ότι μόνο το 15 % των ερωτηθέντων έχουν συμμετάσχει σε σπουδές, κατάρτιση ή μαθητεία σε άλλη χώρα της ΕΕ. Από την ίδια έρευνα φαίνεται ότι οι νέοι εντάσσουν τη βελτίωση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της ελεύθερης κυκλοφορίας των σπουδαστών, των μαθητευομένων και των μαθητών, στους τρεις κορυφαίους τομείς στους οποίους έπρεπε να επικεντρωθεί το Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας 2022. Σύμφωνα με την έρευνα του Ευρωβαρόμετρου του 2023 σχετικά με την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην πρακτική άσκηση, το 21 % των νέων που απάντησαν είχαν πραγματοποιήσει τουλάχιστον μία από τις περιόδους πρακτικής άσκησης σε άλλη χώρα της ΕΕ· τα κύρια εμπόδια που αναφέρθηκαν για την πρόσβαση σε διασυννοριακές περιόδους πρακτικής άσκησης ήταν η έλλειψη οικονομικών πόρων και πληροφοριών σχετικά με τις ευκαιρίες αυτές.

Το 2023 ο πίνακας αποτελεσμάτων για την κινητικότητα⁹ εντόπισε καλές επιδόσεις στους περισσότερους τομείς της σύστασης του 2011. Ωστόσο, η κατάσταση ήταν ανομοιογενής για τα κράτη μέλη. Η συστημική στήριξη για τη συμμετοχή στη μαθησιακή κινητικότητα των

⁶ ΕΕ C 423 της 9.12.2017, σ. 1.

⁷ Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/817 για το πρόγραμμα Erasmus+ και για τη συγκεκριμένη πρόταση πολιτικής, με τον όρο «άτομα με λιγότερες ευκαιρίες» νοούνται άτομα τα οποία, για οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτισμικούς, γεωγραφικούς λόγους ή λόγους υγείας, λόγω του μεταναστευτικού τους υποβάθρου ή για λόγους όπως αναπηρίες ή εκπαιδευτικές δυσχέρειες ή οποιοδήποτε άλλο λόγο, συμπεριλαμβανομένου λόγου που θα μπορούσε να στοιχειοθετεί δυσμενή διάκριση βάσει του άρθρου 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντιμετωπίζουν δυσκολίες, οι οποίες δεν τους επιτρέπουν να έχουν αποτελεσματική πρόσβαση σε ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας.

⁸ Έρευνες του Ευρωβαρόμετρου: Νεολαία και δημοκρατία στο Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας — Μάιος 2022· «Ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας με ιδιαίτερη έμφαση στην πρακτική άσκηση» — Απρίλιος 2023

⁹ Ο πίνακας αποτελεσμάτων για την κινητικότητα άρχισε να λειτουργεί το 2016 με στόχο την παρακολούθηση της εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου του 2011 στους τομείς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Σύνδεσμος: <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/mobility-scoreboard>.

εκπαιδευομένων σε μειονεκτική θέση¹⁰ φάνηκε ότι είναι ο τομέας στον οποίο χρειάζεται να σημειωθεί μεγαλύτερη πρόοδος.

Η πανδημία COVID-19 διατάραξε την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη μάθηση στον χώρο εργασίας με πρωτοφανή τρόπο. Είχε αρνητικό αντίκτυπο τόσο στη φυσική κινητικότητα όσο και στην ψυχική και σωματική υγεία των εκπαιδευομένων και του προσωπικού¹¹. Η πανδημία αποκάλυψε επίσης βαθιές ανισότητες όσον αφορά την πρόσβαση των παιδιών σε διαδικτυακές ευκαιρίες, συμπεριλαμβανομένων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων¹². Ταυτόχρονα, οδήγησε στην ταχεία ανάπτυξη νέων προτύπων μαθησιακής κινητικότητας, όπως η συνδυαστική κινητικότητα και οι εικονικές ανταλλαγές. Ο τομέας των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους έχει επίσης πληγεί σοβαρά, όπως καταδεικνύεται στην έκθεση της ΕΕ για τη νεολαία του 2021, και η πανδημία αύξησε την ανάγκη για πόρους, μεταξύ άλλων για ψηφιακές κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους, με σκοπό τη στήριξη της μαθησιακής κινητικότητας, της ανάπτυξης, της συμμετοχής και της υγείας των νέων.

Τα στοιχεία που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της μελέτης που ανέθεσε η Επιτροπή «Στήριξη της μαθησιακής κινητικότητας: πρόοδος, εμπόδια και μελλοντική πορεία»¹³, τα συμπεράσματά της και το αποτέλεσμα των δημόσιων διαβουλεύσεων υπογράμμισαν τα βασικά εμπόδια στη μαθησιακή κινητικότητα, μεταξύ άλλων τα οικονομικά και κοινωνικά εμπόδια, την έλλειψη πληροφόρησης και καθοδήγησης, τους γλωσσικούς φραγμούς και τα εμπόδια προσβασιμότητας καθώς και τα διοικητικά εμπόδια. Ένα άλλο σημαντικό εμπόδιο που εμποδίζει την κινητικότητα είναι ο περιορισμένος βαθμός αυτόματης αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων και τα αποτελέσματα των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό, καθώς οι διαδικασίες αναγνώρισης είναι συχνά αργές, οι πληροφορίες δεν είναι άμεσα διαθέσιμες και επαφίενται στη διακριτική ευχέρεια των ιδρυμάτων.

Το 2022 οι Ευρωπαίοι πολίτες στη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης τόνισαν, στις προτάσεις τους για τις μελλοντικές πολιτικές, ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της πρέπει να προωθήσουν ευκαιρίες κινητικότητας: «*Να προωθήσουν τις ευρωπαϊκές ανταλλαγές σε διάφορους τομείς, τόσο με φυσική παρουσία όσο και ψηφιακά, μεταξύ άλλων τις εκπαιδευτικές ανταλλαγές, τις δράσεις αδελφοποίησης, τα ταξίδια και την επαγγελματική κινητικότητα (και για το διδακτικό προσωπικό και για τους αιρετούς πολιτικούς της τοπικής αυτοδιοίκησης)*» και να διαμορφώσουν έως το 2025 έναν συμπεριληπτικό Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης όπου όλοι οι πολίτες θα έχουν ίση πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση και διά βίου μάθηση, συμπεριλαμβανομένων όσων ζουν σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές¹⁴. Σύμφωνα με τις συστάσεις, όλοι και όλες, σε όλα τα κράτη μέλη, θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στις ανταλλαγές αυτές, ανεξάρτητα από την ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο, το υπόβαθρο και τα οικονομικά μέσα. Στις προτάσεις ζητήθηκε επίσης η ενίσχυση των υφιστάμενων

¹⁰ Η σύσταση του Συμβουλίου του 2011 περιέγραφε τους εκπαιδευομένους σε μειονεκτική θέση ως άτομα που ενδέχεται να μην τους δόθηκαν ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας.

¹¹ Έκθεση παρακολούθησης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης 2021. Σύνδεσμος: <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor-2021/el/>

¹² How families handled emergency remote schooling during the COVID-19 lockdown in spring 2020 (Πώς αντιμετώπισαν οι οικογένειες την εξ αποστάσεως σχολική φοίτηση έκτακτης ανάγκης κατά την απαγόρευση δραστηριοτήτων λόγω COVID-19 την άνοιξη του 2020), 2020, JRC και Eurostat. Survey on ICT usage in households and by individuals (Ερευνα για τη χρήση των ΤΠΕ από νοικοκυριά και από ιδιώτες) [isoc_i, ci_in_h], 2019.

¹³ Πλατφόρμα εκδόσεων της ΕΕ, σύνδεσμος: <https://op.europa.eu>

¹⁴ Στη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης συσκέφθηκαν, κατά την περίοδο 2021-2022, 800 τυχαία επιλεγμένοι πολίτες με σκοπό τη διατύπωση συστάσεων σχετικά με τις μελλοντικές πολιτικές https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_en#final-reports-and-proposals

προγραμμάτων κινητικότητας της ΕΕ και η διασφάλιση ποικιλότητας πρόσβασης σε αυτά. Μία από τις συστάσεις ενθάρρυνε συγκεκριμένα την ΕΕ να συμπεριλάβει αθλητικές δραστηριότητες σε προγράμματα ανταλλαγών και κινητικότητας σε επίπεδο ΕΕ.

Το 2023 η ομάδα Ευρωπαίων πολιτών για τη μαθησιακή κινητικότητα διατύπωσε 21 συστάσεις¹⁵ για πιο διαδεδομένη και ποικιλώτροπη συμμετοχή στο πρόγραμμα Erasmus+ και σε άλλα προγράμματα μαθησιακής κινητικότητας. Οι συστάσεις επικεντρώθηκαν στη στοχευμένη παροχή πληροφοριών, στην ένταξη ατόμων κάθε ηλικίας και υποβάθρου, στη σημασία της πολυγλωσσίας, στη μαθησιακή κινητικότητα των εργαζομένων και σε άλλες πτυχές της μαθησιακής κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένης της αναγνώρισης του ρόλου των εκπαιδευτικών στην οργάνωση της μαθησιακής κινητικότητας και της πιο πράσινης κινητικότητας.

Η μαθησιακή κινητικότητα έχει τη δυνατότητα να μειώσει τις ελλείψεις σε δεξιότητες και να βελτιώσει την απασχολησιμότητα των συμμετεχόντων, αναπτύσσοντας τις εγκάρσιες ικανότητές τους και συμβάλλοντας στην καλύτερη αντιστοίχιση των δεξιοτήτων. Ομοίως, η ιδιότητα του ελκυστικού προορισμού μαθησιακής κινητικότητας μπορεί με τη σειρά της να αυξήσει την πρόσβαση των τοπικών εργοδοτών στο εργατικό δυναμικό. Επί του παρόντος, τα τρία τέταρτα (74 %) των ΜΜΕ στην Ευρώπη δηλώνουν ότι αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα ελλείψεις δεξιοτήτων για τουλάχιστον μία θέση εργασίας στην εταιρεία τους. Επίσης, σχεδόν 4 στις 5 εταιρείες επισημαίνουν στην έρευνα ότι δυσκολεύονται γενικά να βρουν εργαζομένους με τις κατάλληλες δεξιότητες, ενώ περισσότερες από τις μισές (53 %) δυσκολεύονται να διατηρήσουν τους εργαζομένους με ειδικά προσόντα¹⁶.

• Στόχοι της πρότασης

Η παρούσα πρόταση πολιτικής αποσκοπεί στην αύξηση των ευκαιριών μαθησιακής κινητικότητας για όλους και όλες μέσω της δράσης των κρατών μελών και της Επιτροπής. Φιλοδοξία της είναι να καταστεί σταδιακά η μαθησιακή κινητικότητα στον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης κανόνας και όχι εξαίρεση.

Για να ενισχυθεί η μαθησιακή κινητικότητα και να καταστεί πιο συμπεριληπτική, η Επιτροπή προτείνει να θεσπιστούν και να καταβληθούν προσπάθειες για την επίτευξη έως το 2030 νέων στόχων σε επίπεδο ΕΕ:

- Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το ποσοστό των αποφοίτων με εμπειρία μαθησιακής κινητικότητας θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 25 %.
- Στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, το ποσοστό των αποφοίτων με εμπειρία μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 15 %.
- Σε όλα τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και στα συστήματα νεολαίας και αθλητισμού, τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες θα πρέπει να αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 20 % του συνόλου των εκπαιδευομένων που επωφελούνται από τη μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό.

¹⁵ Στις εργασίες της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών για τη μαθησιακή κινητικότητα πήραν μέρος 150 τυχαία επιλεγμένοι πολίτες απ' όλες τις ηλικιακές ομάδες και από διαφορετικά υπόβαθρα τον Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2023. Σύνδεσμος προς τις τελικές συστάσεις: https://citizens.ec.europa.eu/learning-mobility-panel_el

¹⁶ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο FL529: Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων — ελλείψεις δεξιοτήτων, στρατηγικές πρόσληψης και διατήρησης δεξιοτήτων σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις· διατίθεται στη διεύθυνση: https://data.europa.eu/data/datasets/s2994_fl529_eng?locale=el

Η πρόταση αποσκοπεί επίσης να δώσει ειδική ώθηση στη μαθησιακή κινητικότητα για εκπαιδευτικούς και μαθητευομένους μέσω ειδικών πλαισίων πολιτικής, όπως ορίζεται στα παραρτήματα. Οι εκπαιδευτικοί με εμπειρία μαθησιακής κινητικότητας αποτελούν σημαντικά πρότυπα για τους εκπαιδευομένους και τους βασικούς φορείς προώθησης της μαθησιακής κινητικότητας στα σχολεία. Για τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, η μαθησιακή κινητικότητα μπορεί να αποφέρει σημαντικά οφέλη που σχετίζονται με πολιτιστικές, γνωστικές και προσωπικές μαθησιακές εμπειρίες, πέραν των γνώσεων και των δεξιοτήτων για την προώθηση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών. Οι ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας αυξάνουν επίσης την ελκυστικότητα του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού και μπορούν να συμβάλουν στην προσέλκυση και την παραμονή εκπαιδευτικών στα σχολεία. Η αυξημένη κινητικότητα των μαθητευομένων θα συμβάλει στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων, στη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και στην αύξηση της απασχολησιμότητας των νέων. Οι μαθητεύομενοι αντιμετωπίζουν ένα συγκεκριμένο σύνολο εμποδίων, όπως η πολυπλοκότητα των νομικών υποχρεώσεων που σχετίζονται με το καθεστώς του μαθητευομένου, η νεαρή ηλικία των ίδιων των μαθητευομένων, η ποικιλομορφία των εθνικών προγραμμάτων μαθητείας και των προγραμμάτων σπουδών με τα οποία πρέπει να συμμορφώνονται κατά τη διάρκεια της ανταλλαγής κινητικότητας και η απροθυμία των εργοδοτών να συμμετάσχουν στη μαθησιακή κινητικότητα λόγω του κινδύνου απώλειας παραγωγικότητας. Στόχος της σύστασης είναι να παράσχει ένα συνεκτικό πλαίσιο πολιτικής που θα περιλαμβάνει προτάσεις για βραχυπρόθεσμες, σταδιακές αλλαγές και στοιχεία μιας ολοκληρωμένης μακροπρόθεσμης στρατηγικής.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η πρόταση αξιοποιεί και συμπληρώνει υφιστάμενες διατάξεις πολιτικής που επιτρέπουν και υποστηρίζουν τη μαθησιακή κινητικότητα. Οι σημαντικότερες είναι οι ακόλουθες:

Το ψήφισμα του Συμβουλίου της 18ης Φεβρουαρίου 2021 περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030)¹⁷ έθεσε ως μία από τις στρατηγικές του προτεραιότητες να γίνει η διά βίου μάθηση και η κινητικότητα πραγματικότητα για όλους. Το ψήφισμα του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 2023 σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης: όσον αφορά το 2025 και μετέπειτα¹⁸, τονίστηκε ότι ο προσδιορισμός και η άρση των παραγόντων που εξακολουθούν να εμποδίζουν τη μαθησιακή και διδακτική κινητικότητα έχουν καίρια σημασία για την πλήρη υλοποίηση ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με την πρώτη αρχή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων¹⁹, κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση προκειμένου να διατηρήσει και να αποκτήσει δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να συμμετέχει πλήρως στην κοινωνία και να διαχειρίζεται με επιτυχία τις αλλαγές στην αγορά εργασίας, οπουδήποτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων²⁰ ξεκίνησε στις 9 Μαΐου 2023 για να διαρκέσει έως τις 8 Μαΐου 2024, με σκοπό την προώθηση πολιτικών στον τομέα των δεξιοτήτων και των επενδύσεων σε αυτές, ώστε να αντιστοιχιστούν οι προσδοκίες, οι ανάγκες και οι δεξιότητες των ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των δεξιοτήτων που αποκτώνται κατά τη διάρκεια της κινητικότητας, με τις ανάγκες και τις ευκαιρίες της αγοράς εργασίας.

¹⁷ EE C 66 της 26.2.2021, σ. 1.

¹⁸ EE C 185 της 26.5.2023, σ. 35.

¹⁹ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/el/>

²⁰ https://year-of-skills.europa.eu/index_el

Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία 2019-2027²¹ τόνισε τη σημασία της μαθησιακής κινητικότητας για τους νέους ώστε να αποκομίσουν εμπειρία ανταλλαγών, συνεργασίας, πολιτιστικής δράσης και συμμετοχής στα κοινά. στο ευρωπαϊκό πλαίσιο. Το ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με το πλαίσιο καθιέρωσης ευρωπαϊκού θεματολογίου για τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους²² ζητούσε την προώθηση της ευρωπαϊκής διάστασης των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους μέσω διασυνοριακών και διακρατικών ανταλλαγών, συνεργασίας, διαπολιτισμικής μάθησης και μάθησης από ομοτίμους.

Η σύσταση του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2012, για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης²³ και οι ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές του 2023 για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης²⁴ υπογράμμισαν ότι η επικύρωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτώνται μέσω μη τυπικής και άτυπης μάθησης μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της μαθησιακής κινητικότητας, ιδίως στην περίπτωση των ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση από κοινωνικοοικονομική άποψη ή των ατόμων με χαμηλά προσόντα.

Η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με ένα ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης, της 10ης Μαρτίου 2014²⁵, καλύπτει τις περιόδους πρακτικής άσκησης εκτός της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών περιόδων πρακτικής άσκησης. Η Επιτροπή εργάζεται επί του παρόντος για την επικαιροποίηση του εν λόγω πλαισίου.

Η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση, της 22ας Μαΐου 2017²⁶, περιλαμβάνει μεταξύ των ευρύτερων στόχων της την αύξηση της κινητικότητας και της κοινωνικής ένταξης των εργαζομένων και των εκπαιδευομένων.

Η σύσταση του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2018, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας²⁷ καθόρισε 14 κριτήρια για την προώθηση της κοινής αντίληψης των εθνικών συστημάτων μαθητείας, βασικό παράγοντα για την αύξηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και τη διευκόλυνση της διακρατικής κινητικότητας των μαθητευομένων. Η σύσταση ενθαρρύνει τη σταδιακή προώθηση της διακρατικής κινητικότητας των μαθητευομένων, είτε στον χώρο εργασίας είτε σε ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ως συνιστώσα των προσόντων της μαθητείας. Η κινητικότητα των μαθητευομένων προωθείται επίσης από την Ευρωπαϊκή Συμμαχία για Θέσεις Μαθητείας.

Η απόφαση Europass, της 18ης Απριλίου 2018, θέσπισε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για την υποστήριξη της διαφάνειας και της κατανόησης των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων που αποκτώνται, μεταξύ άλλων μέσω της κινητικότητας, σε τυπικά, μη τυπικά και άτυπα περιβάλλοντα, μέσω μιας επιγραμμικής πλατφόρμας που προσφέρει διαδικτυακά

²¹ Ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας: Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία 2019-2027 (EE C 456 της 18.12.2018, σ. 1).

²² EE C 415 της 1.12.2020, σ. 1.

²³ [EE C 398 της 22.12.2012, σ. 1.](#)

²⁴ Cedefop (2023). Ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων. Σειρά αναφοράς Cedefop· αριθ. 124. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/389827>

²⁵ EE C 88 της 27.3.2014, σ. 1.

²⁶ [EE C 189 της 15.6.2017, σ. 15.](#)

²⁷ [EE C 153 της 2.5.2018, σ. 1.](#)

εργαλεία και πληροφορίες σχετικά με υπηρεσίες που παρέχουν καθοδήγηση για τη διακρατική μαθησιακή κινητικότητα και τη διαχείριση της σταδιοδρομίας.

Η σύσταση του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό²⁸ τόνισε τη σημασία της αναγνώρισης των ευρωπαϊκών τίτλων και περιόδων μάθησης στο εξωτερικό στο πλαίσιο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χωρίς χωριστή διαδικασία αναγνώρισης. Η έκθεση εφαρμογής²⁹ καθώς και τα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου, που εγκρίθηκαν στις 26 Μαΐου 2023³⁰, τονίζουν ότι απαιτούνται σημαντικές πρόσθετες προσπάθειες για να γίνει πραγματικότητα η αυτόματη αναγνώριση στην ΕΕ.

Η σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2019, για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σχετικά με τη διδασκαλία και την εκμάθηση γλωσσών³¹ είχε στόχο την ενίσχυση της εκμάθησης γλωσσών από νεαρή ηλικία και την ανάπτυξη της «γλωσσικής ευαισθητοποίησης» στα σχολεία και στα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε περισσότεροι νέοι να μιλούν τουλάχιστον δύο ευρωπαϊκές γλώσσες επιπλέον της μητρικής τους.

Στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2020, σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025³² τονίζεται ότι τα προγράμματα ανταλλαγών της Ένωσης και η διεθνής συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης έχουν συμβάλει στο να καταστεί η Ευρώπη ελκυστικός προορισμός, ενισχύοντας την καινοτομία και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Η σύσταση του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα³³ εισήγαγε έναν νέο στόχο σε επίπεδο ΕΕ σύμφωνα με τον οποίο το 8 % των εκπαιδευομένων επαγγελματικής εκπαίδευσης θα πρέπει, έως το 2025, να συμμετέχουν σε μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό. Η σύσταση τόνισε τη σημασία που έχουν οι ευκαιρίες κινητικότητας για τους εκπαιδευομένους και το προσωπικό στον τομέα της ΕΕΚ, καθώς και για τους οργανισμούς, δεδομένου ότι είναι ένας σημαντικός τρόπος για την υλοποίηση στρατηγικών διεθνοποίησης. Η δήλωση του Osnabrück³⁴ που εγκρίθηκε από τους υπουργούς που είναι αρμόδιοι για την ΕΕΚ, τους Ευρωπαίους κοινωνικούς εταίρους και την Επιτροπή ζήτησε από τις εθνικές αρχές να στηρίξουν και να διευκολύνουν την κινητικότητα όσων συμμετέχουν σε επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και των ενήλικων εκπαιδευομένων, συμπεριλαμβανομένων των μαθητευομένων.

Το θεματολόγιο των Δυτικών Βαλκανίων για την καινοτομία, την έρευνα, την εκπαίδευση, τον πολιτισμό, τη νεολαία και τον αθλητισμό, μια ολοκληρωμένη, μακροπρόθεσμη στρατηγική συνεργασίας της ΕΕ και των Δυτικών Βαλκανίων, που δρομολογήθηκε στη

²⁸ [EE C 444 της 10.12.2018, σ. 1.](#)

²⁹ [COM/2023/91 final](#)

³⁰ [EE C 185 της 26.5.2023, σ. 44.](#)

³¹ [EE C 189 της 5.6.2019, σ. 15.](#)

³² [COM\(2020\) 625 final.](#)

³³ [EE C 417 της 2.12.2020, σ. 1.](#)

³⁴ Διακήρυξη του Osnabrück σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση ως καταλύτη ανάκαμψης και δίκαιης μετάβασης στην ψηφιακή και πράσινη οικονομία: εγκρίθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2020. Σύνδεσμος: <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/osnabruck-declaration-2020-vocational-education-and-training-enabler-recovery-and-just-transitions>

σύνοδο κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων στο Brdo στις 6 Οκτωβρίου 2021, περιλαμβάνει στόχο για τη βελτίωση της μαθησιακής κινητικότητας.

Η ευρωπαϊκή στρατηγική για τα πανεπιστήμια, της 18ης Ιανουαρίου 2022³⁵, περιλαμβάνει στόχους για την ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού συστήματος διασφάλισης και αναγνώρισης της ποιότητας για την ενθάρρυνση της αυτόματης αναγνώρισης των τίτλων σε ολόκληρη την Ευρώπη και τη στήριξη της διαφανούς και δίκαιης αναγνώρισης των τίτλων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των προσφύγων, μέσω του δικτύου κέντρων ακαδημαϊκής αναγνώρισης³⁶ και των εργαλείων διαφάνειας της ΕΕ —του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων και των ευρωπαϊκών ψηφιακών διαπιστευτηρίων για τη μάθηση.

Η σύσταση του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2022 σχετικά με τη δημιουργία γεφυρών για αποτελεσματική ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προβλέπει την ενίσχυση της συστημικής και μακροχρόνιας διακρατικής συνεργασίας σε θεσμικό επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης κοινού σήματος ευρωπαϊκού πτυχίου και μέσω θεσμοθετημένης συνεργασίας, όπως ένα πιθανό ευρωπαϊκό νομικό καθεστώς για τις συμμαχίες ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2022 σχετικά με την ενίσχυση της κινητικότητας εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών³⁷ ζητείται η προώθηση και επέκταση της κινητικότητας των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών, ώστε να καταστεί κοινό χαρακτηριστικό της κατάρτισης και της σταδιοδρομίας τους. Οι Ακαδημίες Εκπαιδευτικών Erasmus+, που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα Erasmus+ για την περίοδο 2021-2027, δοκιμάζουν επίσης νέα μέτρα για τη στήριξη της κινητικότητας των εκπαιδευτικών και τη διευκόλυνση της αμοιβαίας μάθησης μεταξύ εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών εκπαιδευτικών μέσω διακρατικών δικτύων, κοινοτήτων πρακτικής άσκησης και κοινών προγραμμάτων μεταξύ ιδρυμάτων εκπαίδευσης εκπαιδευτικών.

Η σύσταση του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2022, σχετικά με την κινητικότητα των νέων εθελοντών στην Ευρωπαϊκή Ένωση³⁸ αποσκοπεί στη διευκόλυνση της βελτίωσης του διακρατικού εθελοντισμού των νέων στην Ένωση. Δίνει έμφαση στη σημασία της συμπεριληπτικότητας, της ποιότητας, της αναγνώρισης και της βιωσιμότητας του διακρατικού εθελοντισμού των νέων.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η μαθησιακή κινητικότητα που υποστηρίζεται σε επίπεδο ΕΕ συνδέεται με άλλους σχετικούς τομείς πολιτικής, όπως η εκπαίδευση και η κατάρτιση, η απασχόληση, η ιδιότητα του πολίτη και η δημοκρατική συμμετοχή, η κοινωνική ένταξη, η απαγόρευση των διακρίσεων, η νόμιμη μετανάστευση και ένταξη, η εκμάθηση γλωσσών, η δημιουργικότητα και ο πολιτισμός, η δράση για το κλίμα και η ψηφιοποίηση.

Εκτός από τη συμβολή της στην υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, η πρόταση στηρίζει την εφαρμογή του ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων, το οποίο επιδιώκει να αντιμετωπίσει τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων και να προωθήσει την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση, καθώς και τη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού που αναγνωρίζει το δικαίωμα των παιδιών να ξεκινούν με τον καλύτερο δυνατό

³⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Για μια ευρωπαϊκή στρατηγική για τα πανεπιστήμια, [COM\(2022\) 16 final](#).

³⁶ Κοινό δίκτυο του ευρωπαϊκού δικτύου κέντρων πληροφόρησης στην Ευρώπη και των εθνικών κέντρων πληροφοριών για την ακαδημαϊκή αναγνώριση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ENIC-NARIC).

³⁷ [EE C 167 της 21.4.2022, σ. 2.](#)

³⁸ [EE C 157 της 11.4.2022, σ. 1.](#)

τρόπο στη ζωή τους και να αναπτύξουν το πλήρες δυναμικό τους, και ζητεί να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για τη διασφάλιση συμπεριληπτικής, ποιοτικής εκπαίδευσης, χωρίς διαχωρισμούς³⁹. Στηρίζει επίσης το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, το οποίο αποσκοπεί στην αξιοποίηση του δυναμικού των ψηφιακών τεχνολογιών για τη μάθηση και τη διδασκαλία. Σύμφωνα με την πρώτη αρχή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων⁴⁰, κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση προκειμένου να διατηρήσει και να αποκτήσει δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να συμμετέχει πλήρως στην κοινωνία και να διαχειρίζεται με επιτυχία τις αλλαγές στην αγορά εργασίας, οπουδήποτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πρόταση ευθυγραμμίζεται επίσης με τις πολιτικές και τις πρωτοβουλίες της ΕΕ που αποσκοπούν στην προώθηση της κινητικότητας, όπως το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων και εκείνες που προωθούν την πολυγλωσσία και τον διαπολιτισμικό διάλογο, συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής της ΕΕ για την πολυγλωσσία. Με την προώθηση της μαθησιακής κινητικότητας, η πρόταση ενθαρρύνει τα άτομα να αναπτύξουν τις γλωσσικές τους δεξιότητες, να αποκτήσουν πολιτιστική συνείδηση και διαπολιτισμικές ικανότητες.

Πολλά προγράμματα και μέσα της ΕΕ στηρίζουν τη μαθησιακή κινητικότητα, πιο συγκεκριμένα:

- το πρόγραμμα Erasmus+ προσφέρει ευκαιρίες διακρατικής και διεθνούς μαθησιακής κινητικότητας για εκπαιδευόμενους οποιασδήποτε ηλικίας, για εκπαιδευτικό προσωπικό και προσωπικό κατάρτισης, εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας και διάφορες δραστηριότητες συμμετοχής των νέων·
- το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης προσφέρει στους νέους ευκαιρίες συμμετοχής σε δραστηριότητες εθελοντισμού και αλληλεγγύης σε ολόκληρη την ΕΕ και πέραν αυτής, καθώς και σε δραστηριότητες που σχετίζονται με την ανθρωπιστική βοήθεια παγκοσμίως·
- το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στηρίζουν τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες στις προσπάθειές τους να διασφαλίσουν ισότιμη πρόσβαση σε ευκαιρίες συμπεριληπτικής, χωρίς διαχωρισμούς εκπαίδευσης, κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων, από την προσχολική εκπαίδευση έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Με την προώθηση της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και της εκπαίδευσης και της μάθησης ενηλίκων, τα κονδύλια αυτά συμβάλλουν επίσης στη διευκόλυνση της προσβασιμότητας και της ένταξης των ατόμων με αναπηρία, καθιστώντας δυνατή τη μαθησιακή κινητικότητα για όλους. Η πρωτοβουλία ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve) χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ και έχει ως στόχο να βοηθήσει τους νέους και τις νέες που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΑΕΚ) να ενταχθούν στην κοινωνία διευκολύνοντας την επιστροφή τους στην εκπαίδευση, την κατάρτιση ή την απασχόληση. Η πρωτοβουλία προσφέρει στους συμμετέχοντες εργασιακή εμπειρία 2-6 μηνών σε άλλο κράτος μέλος, στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου κύκλου έργων που περιλαμβάνει κατάρτιση, καθοδήγηση και παροχή συμβουλών.

³⁹ COM(2021) 142 final. Η στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού υπογραμμίζει ότι πάνω από το 22 % των παιδιών στην ΕΕ διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού και ότι περίπου το 10 % των νέων στην ΕΕ εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση.

⁴⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32017C1213%2801%29>.

- Το Interreg αντιμετωπίζει τα διασυνοριακά εμπόδια, μεταξύ άλλων στη μαθησιακή κινητικότητα, και παρέχει στις εθνικές και περιφερειακές αρχές, καθώς και στα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, την ευκαιρία να συνεργαστούν για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, ιδίως των νέων.
- Το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης προσφέρει στα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος, εξατομικευμένη εμπειρογνωμοσύνη για τη μεταρρύθμιση και την ενίσχυση της μαθησιακής κινητικότητας, ιδίως μέσω εμβληματικών πρωτοβουλιών που επικεντρώνονται στην προσέλκυση ταλέντων, στην εκπαίδευση των νέων και στις δεξιότητες. Επιπλέον, η εμβληματική πρωτοβουλία «Ανταλλαγή συνεργασίας στον τομέα της δημόσιας διοίκησης» (PACE) προωθεί τη συνεργασία και τις διασυνοριακές ανταλλαγές δημοσίων υπαλλήλων μεταξύ των κρατών μελών για την ενίσχυση των δεξιοτήτων και των διοικητικών ικανοτήτων τους, μεταξύ άλλων στον τομέα της εκπαίδευσης.
- Ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — «Η Ευρώπη στον κόσμο» προσδιορίζει τη μαθησιακή κινητικότητα μεταξύ της ΕΕ και των χωρών-εταίρων ως έναν από τους κύριους τρόπους για την εξάλειψη της φτώχειας, την καταπολέμηση των ανισοτήτων και των διακρίσεων και την προώθηση της ανθρώπινης ανάπτυξης.
- Ο Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ III) προσδιορίζει ότι, σύμφωνα με τον ιδρυτικό κανονισμό του, θα διαμορφωθούν ευκαιρίες συμβολής στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη των χωρών που βρίσκονται σε διαδικασία προσχώρησης στην ΕΕ, με ιδιαίτερη έμφαση στη νεολαία.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η προτεινόμενη σύσταση του Συμβουλίου βασίζεται στα άρθρα 165 και 166 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Σύμφωνα με το άρθρο 165 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η ΕΕ «συμβάλλει στην ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό απαιτείται, υποστηρίζοντας και συμπληρώνοντας τη δράση τους, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος [τους]».

Η δράση της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 165 παράγραφος 2 δεύτερη, τρίτη, πέμπτη και έκτη περίπτωση της ΣΛΕΕ έχει ως στόχο:

- να ευνοεί την κινητικότητα φοιτητών και εκπαιδευτικών, μεταξύ άλλων και μέσω της ακαδημαϊκής αναγνώρισης διπλωμάτων και περιόδων σπουδών,
- να προωθεί τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων,
- να ευνοεί την ανάπτυξη των ανταλλαγών νέων, καθώς και οργανωτών κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων, και να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των νέων στο δημοκρατικό βίο της Ευρώπης,
- να ενθαρρύνει την ανάπτυξη της εκπαίδευσης εξ αποστάσεως.

Το άρθρο 165 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ προβλέπει επίσης ότι, προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, διατυπώνει συστάσεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 166 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Ένωση εφαρμόζει πολιτική επαγγελματικής εκπαίδευσης, η οποία στηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο και την οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Η δράση της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 166 παράγραφος 2 τρίτη περίπτωση της ΣΛΕΕ έχει ως στόχο:

- «να διευκολύνει την πρόσβαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και την ενίσχυση της κινητικότητας των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων και ιδίως των νέων».

Το άρθρο 166 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ προβλέπει επίσης ότι, για να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, διατυπώνει συστάσεις.

Η πρωτοβουλία δεν προτείνει επέκταση της κανονιστικής εξουσίας της ΕΕ ή δεσμευτικές υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη θα αποφασίσουν, σύμφωνα με τις εθνικές περιστάσεις τους, τον τρόπο εφαρμογής της παρούσας σύστασης του Συμβουλίου.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η παρούσα πρόταση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ).

Σύμφωνα με το άρθρο 165 παράγραφος 1 και το άρθρο 166 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση των συστημάτων τους εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης. Ταυτόχρονα, από τα στοιχεία προκύπτει ότι τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν σειρά κοινών ζητημάτων που σχετίζονται με τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα και την ευημερία στο σχολείο.

Η παρούσα σύσταση του Συμβουλίου θα σέβεται πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση των συστημάτων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και την πολιτιστική και γλωσσική τους πολυμορφία. Ταυτόχρονα, η σύσταση θα αντικατοπτρίζει τον συμπληρωματικό και υποστηρικτικό ρόλο της ΕΕ και τον εθελοντικό χαρακτήρα της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, η πρωτοβουλία θα στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών για ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών και μηχανισμών, ανάλογα με τα εθνικά τους συστήματα και τις δομές.

Η πρωτοβουλία δεν προτείνει επέκταση της ρυθμιστικής εξουσίας της ΕΕ ή δεσμευτικές υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 165 παράγραφος 4 και το άρθρο 166 παράγραφος 4, τα οποία αποκλείουν την εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στον τομέα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, αντίστοιχα. Η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία της πρότασης έγκειται κυρίως στην ικανότητα της ΕΕ να κινητοποιεί πολιτικές δεσμεύσεις σε εθνικό επίπεδο και να στηρίζει τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω κατευθυντήριων γραμμών πολιτικής, κοινών εργαλείων και μέσων (Erasmus+, Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη», Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης, Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης), σεβόμενη πλήρως την αρχή της επικουρικότητας.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 της ΣΕΕ.

Ούτε το περιεχόμενο ούτε η μορφή της παρούσας πρότασης σύστασης του Συμβουλίου υπερβαίνει ό,τι είναι απαραίτητο για την επίτευξη των στόχων της. Οι δεσμεύσεις που θα αναλάβουν τα κράτη μέλη είναι εθελοντικής φύσης και κάθε κράτος μέλος παραμένει ελεύθερο να αποφασίσει ποια προσέγγιση θα ακολουθήσει.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στα άρθρα 165 και 166 της ΣΛΕΕ, η Συνθήκη προβλέπει την έγκριση συστάσεων από το Συμβούλιο, κατόπιν σχετικής πρότασης της Επιτροπής.

Η σύσταση του Συμβουλίου αποτελεί την κατάλληλη νομική πράξη στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, όπου η ΕΕ έχει υποστηρικτική αρμοδιότητα, και χρησιμοποιείται συχνά για τη δράση της ΕΕ στους εν λόγω τομείς. Ως νομική πράξη, αντικατοπτρίζει τη δέσμευση των κρατών μελών να εφαρμόσουν τα μέτρα που παρουσιάζονται και παρέχει ισχυρή πολιτική βάση για συνεργασία στον εν λόγω τομέα, ενώ παράλληλα σέβεται πλήρως την εξουσία των κρατών μελών στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Ο πίνακας αποτελεσμάτων για την κινητικότητα καταρτίστηκε για να δοθεί συνέχεια στη σύσταση του Συμβουλίου του 2011 «Νεολαία σε κίνηση» και παρέχει ένα πλαίσιο για την παρακολούθηση της προόδου που σημειώνουν οι ευρωπαϊκές χώρες όσον αφορά τη στήριξη της μαθησιακής κινητικότητας. Περιέχει δείκτες του πίνακα αποτελεσμάτων στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η πρόταση βασίζεται σε ποιοτικά δεδομένα σχετικά με τη μαθησιακή κινητικότητα που παρέχονται από τον πίνακα αποτελεσμάτων για την κινητικότητα.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη και συλλογή εμπειρογνομωσίας**

Η πρόταση βασίζεται σε στοιχεία που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια εκτεταμένης διαδικασίας διαβούλευσης. Η διαδικασία περιλάμβανε:

- ανοικτή δημόσια διαβούλευση διάρκειας 12 εβδομάδων σχετικά με τη νέα πρωτοβουλία, η οποία διήρκεσε από τις 8 Φεβρουαρίου έως τις 3 Μαΐου 2023·
- ομάδα Ευρωπαίων πολιτών για τη μαθησιακή κινητικότητα αποτελούμενη από 150 τυχαία επιλεγμένους πολίτες από τα 27 κράτη μέλη η οποία συνεδρίασε τρία σαββατοκύριακα τον Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2023· έκθεση των πολιτών με συστάσεις, συζητήσεις και διαβουλεύσεις από την ομάδα πολιτών για τη μαθησιακή κινητικότητα είναι προσαρτημένη στην παρούσα πρόταση.
- σειρά ομάδων με θεματική στόχευση, που αποτελούνταν από εκπαιδευομένους, προσωπικό, σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς και εμπειρογνώμονες στον τομέα·
- σειρά στοχευμένων διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ άλλων σε εκδηλώσεις μεγάλης κλίμακας· και

- διάφορες συνεδριάσεις της διευθύνουσας ομάδας, συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων και ακροάσεις με τους κοινωνικούς εταίρους.

Η πρόταση βασίζεται επίσης σε μελέτη που εκπονήθηκε από την PPMI Group το 2023 με τίτλο «Στήριξη της μαθησιακής κινητικότητας: πρόοδος, εμπόδια και μελλοντική πορεία»⁴¹, η οποία περιλαμβάνει επισκόπηση των βασικών εξελίξεων μετά τη σύσταση του Συμβουλίου του 2011 και των τάσεων στη μαθησιακή κινητικότητα.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Λόγω της συμπληρωματικής προσέγγισης των δραστηριοτήτων αυτών ως προς τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών, του εθελοντικού χαρακτήρα των προτεινόμενων δραστηριοτήτων και του εύρους των αναμενόμενων επιπτώσεων, δεν διενεργήθηκε εκτίμηση των επιπτώσεων. Η προετοιμασία της πρότασης βασίστηκε σε προηγούμενες μελέτες⁴², διαβούλευση με τα κράτη μέλη, στοχευμένες διαβουλεύσεις και τη δημόσια διαβούλευση.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Άνευ αντικειμένου.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η προτεινόμενη σύσταση του Συμβουλίου σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος αναγνωρίζει ότι η αλληλεγγύη είναι μία από τις οικουμενικές αξίες στις οποίες βασίζεται η ΕΕ. Ειδικότερα, η παρούσα πρόταση λαμβάνει πλήρως υπόψη:

- το άρθρο 8 (δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα),
- το άρθρο 13 (ακαδημαϊκή ελευθερία)·
- το άρθρο 14 (δικαίωμα εκπαίδευσης),
- το άρθρο 21 (δικαίωμα στη μη διακριτική μεταχείριση)·
- το άρθρο 24 (δικαιώματα του παιδιού)·
- το άρθρο 26 (ένταξη των ατόμων με αναπηρίες).

Τα μέτρα θα εφαρμοστούν σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ιδίως με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)⁴³.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Για την πρωτοβουλία αυτή δεν θα απαιτηθούν πρόσθετοι πόροι από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

⁴¹ Πλατφόρμα εκδόσεων της ΕΕ, σύνδεσμος: <https://op.europa.eu>

⁴² Τα πλήρη στοιχεία αναφοράς διατίθενται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

⁴³ *EE L 119 της 4.5.2016, σ. 1.*

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Για να στηρίξει την εφαρμογή, η Επιτροπή θα επανεξετάσει τα εθνικά σχέδια δράσης που θα αναπτύξουν τα κράτη μέλη για την περίοδο 2025-2030 και θα συντάξει έκθεση επισκόπησης το 2026.

Η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει έκθεση σχετικά με τη χρήση της σύστασης στο πλαίσιο του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Άνευ αντικειμένου

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Η πρόταση πολιτικής παρέχει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο με σκοπό την ενίσχυση των ευνοϊκών συνθηκών για τη μαθησιακή κινητικότητα, την αντιμετώπιση των προκλήσεων και την παροχή κινήτρων. Στόχος της είναι να καταστήσει τη μαθησιακή κινητικότητα αναπόσπαστο μέρος όλων των διαδρομών εκπαίδευσης και κατάρτισης, να ενισχύσει την εκμάθηση γλωσσών και να προχωρήσει στην αυτόματη αναγνώριση εντός της ΕΕ των αποτελεσμάτων της περιόδου μάθησης στο εξωτερικό. Αποσκοπεί επίσης στο να καταστήσει τη μαθησιακή κινητικότητα πιο συμπεριληπτική και προσβάσιμη, καλώντας τα κράτη μέλη να αναλάβουν περαιτέρω δράση για την παροχή καθοδήγησης, κατάλληλης χρηματοδότησης και άλλης στήριξης σε άτομα με λιγότερες ευκαιρίες. Η πρόταση έχει επίσης ως στόχο να καταστήσει τη μαθησιακή κινητικότητα πιο βιώσιμη από περιβαλλοντική άποψη, να αξιοποιήσει τις ψηφιακές τεχνολογίες για τη διευκόλυνσή της και να προαγάγει τις αξίες της ΕΕ. Η πρόταση αποσκοπεί επίσης στη διευκόλυνση της ενισχυμένης συνεργασίας με βασικές τρίτες χώρες, όπως προβλέπεται στην πρωτοβουλία για τις εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων, προωθώντας την ΕΕ ως ελκυστικό προορισμό για ταλέντα από τρίτες χώρες για μάθηση, κατάρτιση και σπουδές και βελτιώνοντας τη δίκαιη και διαφανή αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων τρίτων χωρών, καθώς και τη μερική και προηγούμενη μάθηση.

Το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής περιγράφει πρόσφατα ερευνητικά στοιχεία μαζί με τα αποτελέσματα διαφόρων διαβουλεύσεων που υποστηρίζουν την προτεινόμενη σύσταση.

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

«Η Ευρώπη σε κίνηση» — ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας για όλους

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 165 και 166,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- 1) Στη Διακήρυξη της Ρώμης της 25ης Μαρτίου 2017, οι ηγέτες της ΕΕ δήλωσαν ότι θα καταβάλουν προσπάθειες για να υλοποιήσουν «μια Ένωση όπου οι νέοι θα λαμβάνουν την καλύτερη δυνατή εκπαίδευση και κατάρτιση και θα μπορούν να σπουδάζουν και να αναζητούν εργασία σε όλη την ήπειρο».
- 2) Η μαθησιακή κινητικότητα έχει αποδειχθεί εξαιρετικά πολύτιμη για να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι τις ικανότητες⁴⁴ που απαιτούνται για την προσωπική, εκπαιδευτική και επαγγελματική εξέλιξη. Οι διασυνοριακές εμπειρίες μάθησης αυξάνουν τη διαπολιτισμική κατανόηση και συμβάλλουν στην ανάπτυξη μιας κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας. Η συγκρότηση της μαθησιακής κινητικότητας είναι ισχυρό κίνητρο για τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και για τους παρόχους μη τυπικής και άτυπης μάθησης, ώστε να βελτιώσουν την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουν.
- 3) Η μαθησιακή κινητικότητα είναι σημαντική για την αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων στην ΕΕ, ιδίως εκείνων που είναι αναγκαίες για την επίτευξη πράσινης και ψηφιακής μετάβασης και για τη μετάβαση των εκπαιδευομένων στην αγορά εργασίας. Η μάθηση στον χώρο εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των περιόδων που πραγματοποιούνται σε άλλη χώρα, αποφέρει οφέλη για την απόκτηση δεξιοτήτων και την απασχολησιμότητα. Η μαθησιακή κινητικότητα μπορεί επίσης να διευκολύνει την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας της ΕΕ.
- 4) Η παροχή ευκαιριών μαθησιακής κινητικότητας σε όλους και όλες είναι απαραίτητη για την επίτευξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης. Στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2020, για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025⁴⁵ εξαγγέλθηκε η επικαιροποίηση του πλαισίου μαθησιακής κινητικότητας, η σύσταση του Συμβουλίου του 2011 «Νεολαία σε κίνηση» —

⁴⁴ Σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2018, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης (ΕΕ C 189 της 4.6.2018, σ. 1), οι ικανότητες ορίζονται ως συνδυασμός γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων.

⁴⁵ [COM\(2020\) 625 final](#)

Προώθηση της μαθησιακής κινητικότητας των νέων⁴⁶, και η ανάπτυξη του πλαισίου πολιτικής για τη μαθησιακή κινητικότητα των εκπαιδευτικών, ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε περισσότερους εκπαιδευόμενους και εκπαιδευτικούς να επωφεληθούν από την κινητικότητα. Η παρούσα σύσταση επικαιροποιεί τη σύσταση του Συμβουλίου του 2011 για την ενίσχυση των διατάξεων της τελευταίας, την επέκταση των ευκαιριών μαθησιακής κινητικότητας —από τους νέους έως τους εκπαιδευόμενους κάθε ηλικίας και το προσωπικό— και την αντιμετώπιση νέων μαθησιακών προτύπων, συμπεριλαμβανομένης της μικτής μάθησης.

- 5) Το ψήφισμα του Συμβουλίου της 18ης Φεβρουαρίου 2021 περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030)⁴⁷ έθεσε ως μία από τις στρατηγικές του προτεραιότητες να γίνει η διά βίου μάθηση και η κινητικότητα πραγματικότητα για όλους. Το ψήφισμα του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 2023 σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης: όσον αφορά το 2025 και μετέπειτα⁴⁸, τόνισε ότι ο προσδιορισμός και η άρση των παραγόντων που εξακολουθούν να εμποδίζουν τη μαθησιακή και διδακτική κινητικότητα έχουν καίρια σημασία για την πλήρη υλοποίηση ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, ενώ παράλληλα ενθαρρύνουν τη συμπεριληπτική, βιώσιμη και ισόρροπη κινητικότητα.
- 6) Τα στοιχεία που συλλέγονται από το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) αποκαλύπτουν ότι οι χώρες πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για τη βελτίωση της μέσης επίδοσής τους όσον αφορά την παροχή ολοκληρωμένης στήριξης στην κινητικότητα των εκπαιδευόμενων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK), ιδίως για τους μαθητευόμενους. Η ανάλυση των εθνικών σχεδίων εφαρμογής⁴⁹ που εκπονήθηκαν με βάση τη σύσταση του Συμβουλίου του 2020, της 24ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με την EEK για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα⁵⁰ δείχνει ότι μόνο περίπου τα μισά κράτη μέλη έδωσαν προτεραιότητα σε μέτρα για την ενίσχυση της κινητικότητας στην EEK.
- 7) Η ανάλυση⁵¹ της εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου, της 15 Μαρτίου 2018, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας⁵² και τα στοιχεία του Cedefop⁵³ δείχνουν ότι η κινητικότητα των μαθητευόμενων εξακολουθεί να είναι ανεπαρκώς ανεπτυγμένη και ότι πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για να καταστεί δυνατή η συμμετοχή τους σε ανταλλαγές κινητικότητας.
- 8) Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2022 σχετικά με την ενίσχυση της κινητικότητας εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών⁵⁴ ζητείται η προώθηση και

⁴⁶ EE C 199 της 7.7.2011, σ. 1.

⁴⁷ EE C 66 της 26.2.2021, σ. 1.

⁴⁸ EE C 185 της 26.5.2023, σ. 5.

⁴⁹ Ενημερωτικό σημείωμα — Συνεργασία για ελκυστική, συμπεριληπτική, καινοτόμο, ταχύτερη και ευέλικτη EEK· Cedefop. Σύνδεσμος: <https://www.cedefop.europa.eu/el/publications/9180>

⁵⁰ EE C 417 της 2.12.2020, σ. 1.

⁵¹ Σύνδεσμος:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&langId=en&newsId=10070>

⁵² EE C 153 της 2.5.2018, σ. 1.

⁵³ Ευνοϊκοί παράγοντες και εμπόδια για τη διασυννοριακή μακροχρόνια κινητικότητα των μαθητευόμενων: στοιχεία από έρευνες σε επίπεδο χώρας και έργου. Σύνδεσμος: https://www.cedefop.europa.eu/files/2021-10/3089_en.pdf

⁵⁴ EE C 167 της 21.4.2022, σ. 2.

επέκταση της κινητικότητας των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών, ώστε να καταστεί κοινό χαρακτηριστικό της κατάρτισης και της σταδιοδρομίας τους.

- 9) Η ανάλυση της εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία⁵⁵ καταδεικνύει την ανάγκη για αυξημένες προσπάθειες, ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική πρόσβαση όλων των νέων και των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας σε ευκαιρίες κινητικότητας. Στις προσπάθειες συγκαταλέγεται ο εθελοντισμός στον τομέα της κοινωνίας των πολιτών και περαιτέρω εργασίες για αποτελεσματικά συστήματα επικύρωσης των ικανοτήτων που αποκτώνται μέσω της μη τυπικής και της άτυπης μαθησιακής κινητικότητας, σε συνέργεια με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2022, σχετικά με την κινητικότητα των νέων εθελοντών στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁵⁶.
- 10) Η έλλειψη ικανοτήτων στον τομέα των ξένων γλωσσών παραμένει ένα από τα σημαντικότερα εμπόδια για την απόκτηση εμπειριών μαθησιακής κινητικότητας, τις σπουδές και την εργασία στο εξωτερικό, καθώς και για την πλήρη εξοικείωση με την πολιτιστική πολυμορφία της Ευρώπης. Ταυτόχρονα η προσφορά μαθημάτων σε μια ξένη γλώσσα μπορεί να ενθαρρύνει τους εκπαιδευομένους από άλλη χώρα να συμμετάσχουν στη μαθησιακή κινητικότητα.
- 11) Στην έκθεση για την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την αυτόματη αναγνώριση των τίτλων σπουδών και των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό⁵⁷, καθώς και στα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου⁵⁸ τονίζεται ότι απαιτούνται σημαντικές πρόσθετες προσπάθειες για να καταστεί πραγματικότητα η αυτόματη αναγνώριση στην ΕΕ. Στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, έχουν σημειωθεί σημαντικές βελτιώσεις στην κατανόηση της έννοιας της αυτόματης αναγνώρισης μεταξύ των εθνικών αρχών. Ωστόσο, οι εναπομένουσες ασυνέπειες και η έλλειψη διαφάνειας αποτελούν σημαντικό παράγοντα που αποτρέπει τους σπουδαστές από τη συμμετοχή σε δραστηριότητες κινητικότητας.
- 12) Η προαγωγή της μαθησιακής κινητικότητας με τρίτες χώρες μπορεί να καταστήσει τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα ελκυστικότερα για τον υπόλοιπο κόσμο και να προσελκύσει ταλέντα στα εκπαιδευτικά τους ιδρύματα. Η διεθνής συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της μαθησιακής κινητικότητας, είναι απαραίτητη για την Global Gateway (Παγκόσμια Πύλη) και για την πραγμάτωση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης για το 2030.
- 13) Τα οφέλη από την προώθηση της πρόσβασης για τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες στη μαθησιακή κινητικότητα είναι ιδιαίτερα σημαντικά και αυτός ο στόχος της ένταξης βρίσκεται στο επίκεντρο του προγράμματος Erasmus+ για την περίοδο 2021-2027. Είναι ζωτικής σημασίας να επεκταθεί ο στόχος αυτός σε άλλα προγράμματα μαθησιακής κινητικότητας σε ολόκληρη την ΕΕ.
- 14) Η πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια στοχεύει σε 50 % κινητικότητα μεταξύ των συμμετεχόντων ιδρυμάτων, ενώ η πιθανή ανάπτυξη ενός κοινού ευρωπαϊκού πτυχίου προϋποθέτει επίσης την ενσωμάτωση της κινητικότητας στα προγράμματα σπουδών. Ο αυξημένος προϋπολογισμός του Erasmus+ για την περίοδο

⁵⁵ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για την εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία (2019-2021).

⁵⁶ EE C 157 της 11.4.2022, σ. 1.

⁵⁷ [COM/2023/91 final](#)

⁵⁸ [OJ C 185 της 26.5.2023, σ. 44.](#)

2021-2027 στηρίζει τον στόχο της ΕΕ για συμμετοχή περισσότερων φοιτητών στη μαθησιακή κινητικότητα τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να αυξηθεί ο στόχος της μαθησιακής κινητικότητας κατά 20 %, ο οποίος τέθηκε για πρώτη φορά στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνια το 2009. Τα εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί έκτοτε, μαζί με τα μέτρα που προτείνονται στην παρούσα σύσταση, δημιουργούν το αναγκαίο πλαίσιο προϋποθέσεων για τη συμμετοχή τουλάχιστον του 25 % των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη μαθησιακή κινητικότητα.

- 15) Τα μαθησιακά πρότυπα έχουν εξελιχθεί την τελευταία δεκαετία, μεταξύ άλλων λόγω της πανδημίας COVID-19, η οποία ενίσχυσε την εικονική και τη συνδυαστική μάθηση. Η επέκταση των ευκαιριών μαθησιακής κινητικότητας σε εκπαιδευόμενους, εκπαιδευτές και προσωπικό σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού σε τυπικά, μη τυπικά και άτυπα περιβάλλοντα επιτάχυνε επίσης την ανάπτυξη ευέλικτων μορφών μαθησιακής κινητικότητας.
- 16) Η ισόρροπη κινητικότητα των ερευνητών, ιδίως των νέων ερευνητών, θα πρέπει να υποστηριχθεί και άλλο, ώστε να βελτιωθεί η προσωπική και επαγγελματική τους εξέλιξη προς όφελος της ανταγωνιστικότητας του συστήματος έρευνας και καινοτομίας στην Ευρώπη.
- 17) Η παρούσα σύσταση στοχεύει στο να συμβάλει στην επίτευξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025. Το όραμα για την ποιότητα στην εκπαίδευση συνεπάγεται μεταξύ άλλων την προαγωγή της ελευθερίας τόσο των εκπαιδευόμενων όσο και των εκπαιδευτικών να μετακινούνται, ιδίως για τα άτομα που προέρχονται από μη προνομιούχα κοινωνικά περιβάλλοντα και για τα άτομα με αναπηρία, καθώς και των ιδρυμάτων να συνδέονται ελεύθερα μεταξύ τους στην Ευρώπη και πέραν αυτής. Τα συμπεριληπτικά και δίκαια συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πρέπει να στηρίζουν συνεκτικές κοινωνίες, να θέτουν τα θεμέλια για την ενεργό συμμετοχή στα κοινά καθώς και να βελτιώνουν την απασχολησιμότητα. Η σύσταση καλεί τα κράτη μέλη να διαμορφώσουν συνθήκες ευνοϊκές για τη μαθησιακή κινητικότητα, να άρουν τα εμπόδια και να παράσχουν κίνητρα προσαρμοσμένα στις ειδικές ανάγκες των εκπαιδευόμενων, των εκπαιδευτών και του προσωπικού σε διάφορους τομείς.
- 18) Η παρούσα σύσταση αποσκοπεί επίσης στη διευκόλυνση της μεγαλύτερης συνεργασίας με βασικές τρίτες χώρες, όπως προβλέπεται στην πρωτοβουλία για τις εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων, προωθώντας την ΕΕ ως ελκυστικό προορισμό για ταλαντούχα άτομα από τρίτες χώρες για μάθηση, κατάρτιση και σπουδές.
- 19) Η παρούσα σύσταση έχει ως στόχο να υπενθυμίσει τις υφιστάμενες συνέργειες και συμπληρωματικότητες μεταξύ των προγραμμάτων της ΕΕ που αφορούν τη μαθησιακή κινητικότητα, όπως το Erasmus+ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, και άλλων χρηματοδοτικών μέσων σε ενωσιακό, διεθνές, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, όπως τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, ιδίως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, με την πρωτοβουλία Aim, Learn, Master, Achieve (ALMA).
- 20) Η παρούσα σύσταση αποσκοπεί επίσης να δώσει ώθηση στη μαθησιακή κινητικότητα για εκπαιδευτικούς και μαθητευόμενους μέσω ειδικών πλαισίων πολιτικής, όπως περιγράφεται στα παραρτήματα. Τα σχολεία αντιμετωπίζουν ελλείψεις εκπαιδευτικών και η μαθησιακή κινητικότητα αναμένεται να αυξήσει την ελκυστικότητα του επαγγέλματος. Οι εκπαιδευτικοί που έχουν εμπειρία κινητικότητας μπορούν να

αποτελέσουν πρότυπα για τους εκπαιδευόμενους και να συμβάλουν στην προώθηση της διακρατικής και διεθνούς συνεργασίας. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ενίσχυση της κινητικότητας των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών κατά την αρχική και την ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση και κατάρτιση τονίζεται ο θετικός αντίκτυπος της μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό στην επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών, καθώς και στα εκπαιδευτικά συστήματα, ενώ παράλληλα εντοπίζονται τα εμπόδια στην κινητικότητα. Οι μαθητευόμενοι αντιμετωπίζουν επίσης ένα σύνολο ειδικών εμποδίων που σχετίζονται με τα ειδικά χαρακτηριστικά της μάθησης στον χώρο εργασίας. Η κινητικότητά τους θα συνέβαλε στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων, στη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και στην αύξηση της απασχολησιμότητας των νέων,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ΟΤΙ:

- 21) Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, χρησιμοποιείται ο ίδιος ορισμός της «μαθησιακής κινητικότητας» όπως και στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος Erasmus+. Σημαίνει τη μετάβαση σε άλλη χώρα εκτός της χώρας μόνιμης κατοικίας, με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών, κατάρτισης ή μη τυπικής ή άτυπης μάθησης. Καλύπτει τόσο την ενδοενοσιακή όσο και τη διεθνή μαθησιακή κινητικότητα προς και από την ΕΕ.
- 22) Η μαθησιακή κινητικότητα αφορά, στο πλαίσιο της παρούσας σύστασης, εκπαιδευόμενους και προσωπικό σε όλους τους τομείς της διά βίου μάθησης, συμπεριλαμβανομένων της σχολικής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εκπαίδευσης, της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, της μάθησης των ενηλίκων καθώς και της μαθησιακής κινητικότητας των νέων ανθρώπων, των νέων εργαζομένων και του προσωπικού στους τομείς της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, και στον τομέα του αθλητισμού. Καλύπτει όλα τα είδη μαθησιακής κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένης της βραχυπρόθεσμης κινητικότητας, της ομαδικής κινητικότητας, της μικτής κινητικότητας, της κινητικότητας με ακαδημαϊκές μονάδες και της κινητικότητας για την απόκτηση πτυχίου.
- 23) Για τον στόχο της μαθησιακής κινητικότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι δράσεις κινητικότητας περιλαμβάνουν την εξερχόμενη κινητικότητα τουλάχιστον 2 μηνών, συμπεριλαμβανομένης της κινητικότητας τόσο για πρακτική άσκηση όσο και για σπουδές, και βραχύτερη κινητικότητα που αποτελείται από τουλάχιστον 3 διδακτικές μονάδες του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS). Οι δράσεις αυτές μπορεί να είναι είτε πλήρως με φυσική παρουσία είτε συνδυαστικές, να πραγματοποιούνται δηλαδή τόσο με εικονική όσο και με φυσική συνιστώσα. Ο στόχος υπολογίζεται σε επίπεδο αποφοίτων και αυτό σημαίνει ότι οι απόφοιτοι πρέπει να συμμετέχουν στη μαθησιακή κινητικότητα τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.
- 24) Προκειμένου να ανταποκριθεί στις εκκλήσεις⁵⁹ για έναν πιο φιλόδοξο στόχο από τον τρέχοντα στόχο του 8 % για τη μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό για τους σπουδαστές ΕΕΚ, η παρούσα σύσταση προτείνει την αύξηση του στόχου συμμετοχής των εκπαιδευόμενων ΕΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των μαθητευόμενων, σε 15 % έως το 2030. Ο στόχος για την ΕΕΚ βασίζεται στον δείκτη που ορίζεται στα

⁵⁹ Συμπεριλαμβανομένου του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη σύσταση του Συμβουλίου για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα.

συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με κριτήριο αναφοράς για τη μαθησιακή κινητικότητα (2011/C372/08)⁶⁰ και στη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα. Υπολογίζεται ως το ποσοστό των εκπαιδευομένων και μαθητευομένων που είναι εγγεγραμμένοι σε προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης ανώτερης δευτεροβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και οι οποίοι συμμετείχαν σε περίοδο κινητικότητας στο εξωτερικό κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Περιλαμβάνει συμμετέχοντες σε ευκαιρίες ευέλικτης κινητικότητας, όπως στο πλαίσιο του Erasmus+ (για παράδειγμα βραχυπρόθεσμη κινητικότητα, ομαδική κινητικότητα, μεικτή κινητικότητα, κινητικότητα που συνδέεται με τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς δεξιοτήτων).

- 25) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/817 με τον όρο «άτομα με λιγότερες ευκαιρίες» νοούνται άτομα τα οποία, για οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτισμικούς, γεωγραφικούς λόγους ή λόγους υγείας, λόγω του μεταναστευτικού τους υποβάθρου ή για λόγους όπως αναπηρίες ή εκπαιδευτικές δυσχέρειες ή οποιοδήποτε άλλο λόγο, συμπεριλαμβανομένου λόγου που θα μπορούσε να στοιχειοθετεί δυσμενή διάκριση βάσει του άρθρου 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντιμετωπίζουν δυσκολίες, οι οποίες δεν τους επιτρέπουν να έχουν αποτελεσματική πρόσβαση σε ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας.
- 26) Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής για τη στρατηγική του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης για την ένταξη και την πολυμορφία⁶¹, τα εμπόδια στη μαθησιακή κινητικότητα περιλαμβάνουν αναπηρίες, προβλήματα υγείας, φραγμούς που συνδέονται με τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, πολιτισμικές διαφορές, κοινωνικούς, οικονομικούς και γεωγραφικούς φραγμούς, καθώς και φραγμούς που συνδέονται με διακρίσεις.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΕΙ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΣΤΗΡΙΞΕΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙ ΤΗ ΒΑΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΞΗΣ ΤΡΟΠΟΥΣ:

- 27) Ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών για την κατάρτιση των σχεδίων δράσης που αναφέρονται στο σημείο 12 της παρούσας σύστασης, καθώς και σύνταξη έκθεσης επισκόπησης των εν λόγω σχεδίων για την υποστήριξη των ευκαιριών μάθησης από ομοτίμους και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών.
- 28) Περαιτέρω στήριξη της εφαρμογής της παρούσας σύστασης με βάση τη συνεργασία και τη συνδημιουργία των ομάδων εμπειρογνομόνων στο πλαίσιο της διακυβέρνησης του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης.
- 29) Ενθάρρυνση και στήριξη της συμμετοχής των νέων στον σχεδιασμό και την εφαρμογή στρατηγικών και προγραμμάτων μαθησιακής κινητικότητας σε εθνικό, τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

⁶⁰ [http://eur-lex.europa.eu/legal-](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2011.372.01.0031.01.ENG&toc=OJ:C:2011:372:TOC)

⁶¹ Κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής — Στρατηγική για την ένταξη και την πολυμορφία στο πλαίσιο του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, σύνδεσμος: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>

- 30) Περαιτέρω ανάπτυξη, προώθηση και παροχή στήριξης μέσω των προγραμμάτων Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης για τη χρήση εργαλείων της ΕΕ που υποστηρίζουν την υλοποίηση περιόδων μάθησης στο εξωτερικό, όπως η πρωτοβουλία για την ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα, η διαδικτυακή γλωσσική υποστήριξη, η ευρωπαϊκή πλατφόρμα σχολικής εκπαίδευσης, η Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας, η γενική διαδικτυακή κατάρτιση, το Youthpass και το Europass.
- 31) Περαιτέρω ανάπτυξη, προώθηση και παροχή στήριξης μέσω του προγράμματος Erasmus+ για τη χρήση εργαλείων της ΕΕ που υποστηρίζουν τη διαφάνεια και την επικύρωση των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό και των διαπιστευτηρίων, ιδίως του Youthpass και της πλατφόρμας Europass/κινητικότητας Europass, μεταξύ άλλων μέσω της σημασιολογικής διαλειτουργικότητας μέσω του ευρωπαϊκού μοντέλου μάθησης και των ευρωπαϊκών ψηφιακών διαπιστευτηρίων για τη μάθηση.
- 32) Περαιτέρω ανάπτυξη και παροχή στήριξης στις συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, μεταξύ άλλων μέσω του προγράμματος Erasmus+ και της στήριξης πολιτικής, ώστε να μπορέσουν να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους και να λειτουργήσουν ως πρότυπα για τον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προάγοντας την απρόσκοπτη και ενσωματωμένη κινητικότητα στις ευρωπαϊκές διαπανεπιστημιακές πανεπιστημιούπολεις, προωθώντας τη χρήση μικροδιαπιστευτηρίων και προετοιμάζοντας το έδαφος για ένα πιθανό κοινό ευρωπαϊκό πτυχίο.
- 33) Παροχή περαιτέρω στήριξης από το πρόγραμμα Erasmus+ μέσω της ενθάρρυνσης της συνεργασίας και της αμοιβαίας μάθησης μεταξύ των κρατών μελών για τη διασφάλιση της αυτόματης αναγνώρισης των τίτλων σπουδών και των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό που πραγματοποιούνται σε τομείς εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένης της εικονικής και της συνδυαστικής μάθησης.
- 34) Συνέχιση της στήριξης των κρατών μελών προς μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά τη διδασκαλία και την εκμάθηση γλωσσών, ιδίως μέσω δραστηριοτήτων μάθησης από ομοτίμους, της προώθησης πρωτοβουλιών και εκδηλώσεων όπως η Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών και της συνεργασίας με ενδιαφερόμενους φορείς και διεθνείς οργανισμούς όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης και ο ΟΟΣΑ για την ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων για την εκμάθηση γλωσσών.
- 35) Προώθηση της δημιουργίας συνεργειών και συμπληρωματικότητας μεταξύ των προγραμμάτων της ΕΕ που αφορούν τη μαθησιακή κινητικότητα, όπως το Erasmus+ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, και άλλων χρηματοδοτικών μέσων σε ενωσιακό, διεθνές, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, όπως τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, ιδίως τα προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των δράσεων που προωθούν ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας, μεταξύ άλλων με τη στήριξη της εφαρμογής εργαλείων και στρατηγικών για την αύξηση της συμμετοχής των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες.
- 36) Παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη για τη μεταρρύθμιση και την ενίσχυση των συστημάτων μαθησιακής κινητικότητας σε εθνικό και πολυεθνικό επίπεδο.
- 37) Χαρτογράφηση των τομέων παρέμβασης των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων σε ενωσιακό, διεθνές, εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο με σκοπό την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις πιθανές δράσεις και τις ορθές πρακτικές για τη στήριξη της μαθησιακής

κινητικότητας και την προώθηση μιας αποτελεσματικής συνεργικής προσέγγισης μεταξύ των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών.

- 38) Συνεργασία με τα κράτη μέλη και τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη για την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας και της διαθεσιμότητας των δεδομένων και ανάπτυξη μεθοδολογιών σε επίπεδο ΕΕ για τη συλλογή και την ανάλυση δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων ερευνών, για παράδειγμα της ευρωπαϊκής έρευνας παρακολούθησης της πορείας των αποφοίτων, σχετικά με τη μαθησιακή κινητικότητα σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας, οι οποίες μπορούν επίσης να δώσουν μια εικόνα για τη συμπεριληπτικότητα και τις εδαφικές διαφορές, σε πλήρη συμμόρφωση με τη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων.
- 39) Αναμόρφωση του πίνακα αποτελεσμάτων για την κινητικότητα, σε στενή συνεργασία με εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη, με σκοπό την παρακολούθηση της εφαρμογής της παρούσας σύστασης και την επέκτασή του ώστε να καλύπτει όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και της νεολαίας.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά των εθνικών συστημάτων σχολικής εκπαίδευσης, επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και εκπαίδευσης των ενηλίκων, καθώς και των τομέων της νεολαίας και του αθλητισμού:

- α) να προαγάγουν την απρόσκοπτη μετακίνηση των εκπαιδευομένων, των εκπαιδευτών και του προσωπικού εντός του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης με σκοπό τη στήριξη της ανάπτυξης του συνόλου των δεξιοτήτων τους σε όλους τους τομείς, ιδίως των ικανοτήτων που είναι απαραίτητες για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και κατανόησης μεταξύ των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, των τομέων της νεολαίας και του αθλητισμού, και την προώθηση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά·
- β) να εργαστούν για τη δημιουργία προγραμμάτων μαθησιακής κινητικότητας που είναι συμπεριληπτικά, περιβαλλοντικά βιώσιμα, επωφελούνται από τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών και προωθούν τις κοινές αξίες της ΕΕ·
- γ) να καθορίσουν νέους στόχους σε επίπεδο ΕΕ και να εργαστούν για την εκπλήρωσή τους έως το 2030:
- στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το ποσοστό των αποφοίτων με εμπειρία μαθησιακής κινητικότητας θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 25 %·
 - στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, το ποσοστό των αποφοίτων με εμπειρία μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 15 %·
 - σε όλα τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και στα συστήματα νεολαίας και αθλητισμού, τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες θα πρέπει να αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 20 % του συνόλου των εκπαιδευομένων που επωφελούνται από τη μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό.
- δ) να καθιερώσουν διαρθρωτική συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα της μαθησιακής κινητικότητας ενόψει της εφαρμογής της παρούσας σύστασης.

- 1) Να διαμορφώσουν ευκαιρίες για συστημική μαθησιακή κινητικότητα με τους εξής τρόπους:
- α) να καταστεί η μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό πρότυπο και αναπόσπαστο μέρος της σχολικής εκπαίδευσης, της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και των συστημάτων μαθητείας, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και εκπαίδευσης και κατάρτισης ενηλίκων, με την ενσωμάτωση ευκαιριών για περιόδους μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό σε όλα τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω ευέλικτων παραθύρων κινητικότητας, προαιρετικών μαθημάτων και άλλων ευκαιριών·
 - β) στηρίζοντας τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης για την ανάπτυξη και την παροχή περισσότερων διασυνοριακών κοινών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων κοινών προγραμμάτων που οδηγούν σε κοινά πτυχία, μέσω της βέλτιστης αξιοποίησης των ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών, ιδίως των συμμαχιών ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, των κέντρων επαγγελματικής αριστείας, των εθνικών ομάδων ΕΕΚ, των συμμαχιών καινοτομίας και των Ακαδημιών Εκπαιδευτικών Erasmus+· αξιοποιώντας τις εμπειρίες των συμμαχιών ευρωπαϊκών πανεπιστημίων που στοχεύουν σε ποσοστό κινητικότητας 50 % των σπουδαστών με επιλογές φυσικής, εικονικής και συνδυαστικής κινητικότητας·
 - γ) προωθώντας και ενσωματώνοντας την εσωτερική και εξωστρεφή μαθησιακή κινητικότητα στη μη τυπική και άτυπη μάθηση, την εργασία στον τομέα της νεολαίας και τα περιβάλλοντα εθελοντισμού ως πολύτιμες και βιώσιμες επιλογές κινητικότητας για όλους τους εκπαιδευομένους και το προσωπικό, μεταξύ άλλων μέσω της ευαισθητοποίησης, μέτρων προβολής και άλλης στήριξης σε παρόχους μη τυπικής και άτυπης μάθησης, τοπικές και περιφερειακές αρχές, κέντρα νεολαίας και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών·
 - δ) στηρίζοντας την εφαρμογή ποιοτικών κριτηρίων για την προετοιμασία, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων μαθησιακής κινητικότητας, μεταξύ άλλων με βάση τα πρότυπα ποιότητας που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, του προγράμματος του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης και άλλων προγραμμάτων μαθησιακής κινητικότητας, και εστιάζοντας στην προσβασιμότητα και τη συμπεριληπτικότητα των εν λόγω δραστηριοτήτων·
 - ε) εξασφαλίζοντας τη συνεργασία μεταξύ των φορέων που διαχειρίζονται και εφαρμόζουν χρηματοδοτικά μέσα σε ενωσιακό, διεθνές, εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο για την πραγματοποίηση συντονισμένων δραστηριοτήτων που στηρίζουν και προωθούν τη μαθησιακή κινητικότητα, αποφεύγοντας παράλληλα τις επικαλύψεις και μεγιστοποιώντας τον αντίκτυπο των πόρων.
- 2) Να ενισχύσουν την εκμάθηση γλωσσών μέσω:
- α) της ενίσχυσης της εκμάθησης γλωσσών σε όλα τα στάδια της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και στους τομείς της νεολαίας και του αθλητισμού, μεταξύ άλλων με την παροχή μέρους των προγραμμάτων σπουδών σε άλλες γλώσσες της ΕΕ εκτός της εθνικής γλώσσας ή των εθνικών γλωσσών, ώστε να ενισχυθούν οι επιλογές και οι ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας·
 - β) της διευκόλυνσης της πρόσβασης στη γλωσσική εκπαίδευση και εκμάθηση, μεταξύ άλλων για τον ενήλικο πληθυσμό, ώστε να βελτιωθούν οι

πολυγλωσσικές ικανότητες και να δοθεί η δυνατότητα στους πολίτες να αξιοποιήσουν πλήρως τη μαθησιακή κινητικότητα, τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και τις ευκαιρίες απασχόλησης.

- 3) Να στηρίζουν τη συμμετοχή σε δραστηριότητες μαθησιακής κινητικότητας με τους εξής τρόπους:
- α) με την καλλιέργεια μιας νοοτροπίας υπέρ της διά βίου μαθησιακής κινητικότητας σε όλα τα στάδια της μάθησης, από τη σχολική εκπαίδευση έως την εκπαίδευση των ενηλίκων και σε όλα τα μαθησιακά περιβάλλοντα, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη ποικίλων μορφών και δραστηριοτήτων κινητικότητας, την υποστήριξη των οργανώσεων αποστολής και υποδοχής στην επιδίωξη της στρατηγικής διεθνοποίησής τους, την αύξηση της ελκυστικότητας των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων όσον αφορά τη φιλοξενία μετακινούμενων εκπαιδευομένων και την ενθάρρυνση δικτύων αποφοίτων να αναπτύξουν και να προωθήσουν μαθησιακή εμπειρία σε τοπικό επίπεδο·
 - β) με την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ περιφερειακών και τοπικών αρχών, παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, μη κυβερνητικών οργανώσεων και ιδιωτικών φορέων για την προώθηση και τη στήριξη της εξερχόμενης μαθησιακής κινητικότητας, μεταξύ άλλων για άτομα με λιγότερες ευκαιρίες, και με τη δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για τους εισερχόμενους συμμετέχοντες σε μαθησιακή κινητικότητα από το εξωτερικό·
 - γ) ενθαρρύνοντας τις αρχές και τους οργανισμούς που διαχειρίζονται προγράμματα κινητικότητας, τόσο όσον αφορά τους ρόλους αποστολής όσο και υποδοχής, να μειώσουν τον διοικητικό φόρτο για τους οργανισμούς και τους συμμετέχοντες και να παρέχουν σαφή καθοδήγηση καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων·
 - δ) στηρίζοντας ευέλικτες μορφές μαθησιακής κινητικότητας που μπορούν να διευρύνουν τη δεξαμενή συμμετεχόντων και να χρησιμεύσουν ως εφαλτήριο για μεγαλύτερες περιόδους κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ομαδικής κινητικότητας, της βραχυπρόθεσμης κινητικότητας και των εντατικών προγραμμάτων συνδυαστικής κινητικότητας και κάθε άλλης μαθησιακής εμπειρίας που μπορεί να οδηγήσει σε μικροδιαπιστευτήρια, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια για τη διά βίου μάθηση και την απασχολησιμότητα·
 - ε) δίνοντας αξία στο έργο του προσωπικού που προετοιμάζει και υλοποιεί έργα και δραστηριότητες μαθησιακής κινητικότητας, καθιστώντας το αναπόσπαστο και επίσημα αναγνωρισμένο μέρος του επαγγέλματος του προσωπικού εκπαίδευσης και κατάρτισης και των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, ιδίως όσον αφορά τις ποσοτώσεις ωρών εργασίας και τις τυπικές απαιτήσεις για την εξέλιξη της σταδιοδρομίας, και αναγνωρίζοντας τον ρόλο της κινητικότητας του προσωπικού στην προετοιμασία, την ενθάρρυνση και στη συνέχεια τη στήριξη της κινητικότητας των εκπαιδευομένων.
- 4) Να παράσχουν πληροφορίες για τη μαθησιακή κινητικότητα με τους εξής τρόπους:
- α) με τη δημιουργία φορέων προώθησης της μαθησιακής κινητικότητας — συντονιστών, σημείων επαφής, πρέσβων ή ειδικών κέντρων πληροφόρησης για τη μαθησιακή κινητικότητα— σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο για την ανταλλαγή της εμπειρογνωσίας τους με περιφερειακούς και τοπικούς παρόχους

εκπαίδευσης και κατάρτισης, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και ιδιωτικούς φορείς, τη στήριξη της συμμετοχής σε δραστηριότητες μαθησιακής κινητικότητας και την ενθάρρυνση των συντονιστών αυτών να δικτυωθούν σε εθνικό και ενδοενοσιακό επίπεδο·

- β) με την παροχή στους εκπαιδευομένους στοχευμένων πληροφοριών σχετικά με ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας σε όλη τη διάρκεια του κύκλου της διάβιου μάθησης, μεταξύ άλλων σε σχολεία και κέντρα νεολαίας, σε παρόχους επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και εκπαίδευσης ενηλίκων, σε παρόχους εργασίας στον τομέα της νεολαίας και εθελοντισμού, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και εργοδότες, αξιοποιώντας τους φορείς προώθησης της μαθησιακής κινητικότητας και ενσωματώνοντας πληροφορίες σχετικά με τις ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας στον προσανατολισμό των σπουδών και της σταδιοδρομίας·
 - γ) με την προβολή των οφελών από μια περίοδο κινητικότητας στο εξωτερικό και την παροχή συμβουλών και καθοδήγησης, ιδίως σε εκπαιδευομένους με λιγότερες ευκαιρίες, μεταξύ άλλων με τη βέλτιστη χρήση της εφαρμογής Erasmus+ App·
 - δ) με την ενθάρρυνση των οργανώσεων υποδοχής να διασφαλίζουν την ομαλή υποδοχή των εισερχόμενων εκπαιδευομένων, μεταξύ άλλων με τη διαθεσιμότητα πληροφοριών και σχετικού υλικού·
 - ε) με τη δημιουργία σύνδεσης μεταξύ μαθησιακής κινητικότητας και κινητικότητας του εργατικού δυναμικού μέσω της σύνδεσης των φορέων προώθησης της μαθησιακής κινητικότητας με το ευρωπαϊκό δίκτυο συνεργασίας συμβούλων κινητικότητας των υπηρεσιών απασχόλησης (EURES)·
 - στ) με την παροχή πληροφοριών σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας στις χώρες υποδοχής, αξιοποιώντας τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στην πύλη EURES σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας σε όλα τα κράτη μέλη και τις χώρες ΕΖΕΣ και στο ειδικό τμήμα της «Γωνιάς μάθησης» της ΕΕ, μεταξύ άλλων συνδέοντας τις πληροφορίες αυτές με τις εθνικές πύλες μαθησιακής κινητικότητας.
- 5) Να στηρίζουν τη διαφάνεια και την αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων με τους εξής τρόπους:
- α) με την ενίσχυση της αυτόματης αναγνώρισης των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα, μεταξύ άλλων για την εικονική και τη συνδυαστική μάθηση, με την παροχή καθοδήγησης και κατάρτισης για τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης και τη διασφάλιση της συνέπειας στη λήψη αποφάσεων σχετικά με την αναγνώριση·
 - β) με τη διασφάλιση της πλήρους αυτόματης αναγνώρισης των τίτλων σπουδών και των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με την πλήρη αξιοποίηση των διαθέσιμων συστημάτων και εργαλείων, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης μέσω του εξωτερικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας της πλήρους εφαρμογής του ECTS σύμφωνα με τον οδηγό χρήσης του 2015, με έμφαση στα μαθησιακά αποτελέσματα·

- γ) με την ενθάρρυνση των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης να τηρούν αρχείο των αποφάσεων σχετικά με την αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, ώστε να διασφαλίζεται η συνέπεια και η διαφάνεια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων σε βάθος χρόνου και μεταξύ των διάφορων οργανωτικών δομών των ιδρυμάτων και η κατανόηση της έννοιας και του ορισμού της αυτόματης αναγνώρισης·
- δ) με τη στήριξη της πλήρους αναγνώρισης των ικανοτήτων που αποκτώνται μέσω της μαθησιακής κινητικότητας στο πλαίσιο της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, της εργασίας στον τομέα της νεολαίας και του εθελοντισμού μέσω της προώθησης της συνεργασίας για ρυθμίσεις επικύρωσης μεταξύ των αρμόδιων φορέων σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, των παρόχων μη τυπικής μάθησης και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, ώστε τα αποτελέσματα της μη τυπικής και άτυπης μάθησης να μπορούν να χρησιμοποιούνται ευκολότερα στην τυπική εκπαίδευση και στην αγορά εργασίας·
- ε) με τη στήριξη των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης και των διοργανωτών δραστηριοτήτων μαθησιακής κινητικότητας των νέων, της εργασίας στον τομέα της νεολαίας και του εθελοντισμού στη συστηματική χρήση των πλαισίων και μέσων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Europass, της πολυγλωσσικής ταξινόμησης των ευρωπαϊκών δεξιοτήτων, ικανοτήτων και επαγγελμαμάτων, των ευρωπαϊκών ψηφιακών διαπιστευτηρίων για τη μάθηση, του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων, της κινητικότητας Europass και του Youthpass και/ή των εθνικών πλαισίων για την υποστήριξη του εντοπισμού, της τεκμηρίωσης, της αξιολόγησης και, κατά περίπτωση, της πιστοποίησης των ικανοτήτων που αναπτύσσονται μέσω της μαθησιακής κινητικότητας·
- στ) με τη λήψη μέτρων για την επικύρωση της παγκόσμιας σύμβασης της UNESCO για την αναγνώριση των τίτλων όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση, με σκοπό τη βελτίωση της δίκαιης και διαφανούς αναγνώρισης των τίτλων σπουδών από τρίτες χώρες, καθώς και τη μερική και προηγούμενη μάθηση· τη δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις διαδικασίες αναγνώρισης των τίτλων σπουδών από τρίτες χώρες και τη συγκρισιμότητα με τους εθνικούς τίτλους σπουδών·
- ζ) με τη συνεργασία σε θέματα πολιτικής, ιδίως τον παγκόσμιο διάλογο πολιτικής της διαδικασίας της Μπολόνια και τη συνεργασία των αρχών αναγνώρισης και των οργανισμών διασφάλισης της ποιότητας, για την ανάπτυξη ικανοτήτων στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τρίτων χωρών και την ευθυγράμμιση των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας, προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα μαθησιακά αποτελέσματα από την κινητικότητα των σπουδαστών από τρίτες χώρες και να διασφαλιστεί η πλήρης αναγνώριση της περιόδου κινητικότητας όσον αφορά το πτυχίο του σπουδαστή στη χώρα καταγωγής.
- 6) Να στηρίζουν τη μετάβαση στην αγορά εργασίας και την κινητικότητα της εργασίας με τους εξής τρόπους:
- α) διευκολύνοντας τη μετάβαση από τη μαθησιακή κινητικότητα στην κινητικότητα στην εργασία, βοηθώντας τους μετακινούμενους εκπαιδευομένους, καθώς και τους εκπαιδευτικούς, τους εκπαιδευτές, άλλους εκπαιδευτές και εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας να έχουν πρόσβαση στη στήριξη που παρέχουν οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης σε όσους αναζητούν εργασία και στο EURES·

- β) βοηθώντας τους εκπαιδευομένους, συμπεριλαμβανομένων των πρόσφατων αποφοίτων του Erasmus+, να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση στο εξωτερικό για να αναπτύξουν τις επιχειρηματικές, καινοτόμες, δημιουργικές και διαπολιτισμικές δεξιότητές τους·
- γ) ενθαρρύνοντας τους σχετικούς φορείς να φιλοξενούν ασκουμένους από το εξωτερικό, μεταξύ άλλων μέσω επενδύσεων, ευαισθητοποίησης και προσβάσιμων πληροφοριών.
- 7) Να καταστήσουν τη μαθησιακή κινητικότητα πιο συμπεριληπτική και προσβάσιμη με τους εξής τρόπους:
- α) τον καθορισμό στόχων ένταξης σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο για τη μαθησιακή κινητικότητα που θα συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου ένταξης σε επίπεδο ΕΕ, ο οποίος ορίζεται στο στοιχείο γ), και την ανάπτυξη ειδικών μέτρων για τη στήριξη της κινητικότητας των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες·
- β) τη διασφάλιση της προσβασιμότητας της μαθησιακής κινητικότητας για τα άτομα με αναπηρία μέσω της άρσης των εμποδίων και της αντιμετώπισης των αναγκών τους από τα πρώτα στάδια του σχεδιασμού της μαθησιακής δραστηριότητας·
- γ) την παροχή του επιπέδου στήριξης που απαιτείται για να καταστεί η μαθησιακή κινητικότητα προσβάσιμη σε άτομα με λιγότερες ευκαιρίες, καθώς και στήριξη σε οργανώσεις που τα φιλοξενούν, μεταξύ άλλων με την παροχή κατάλληλης χρηματοδότησης σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο και με την προώθηση συνεργειών μεταξύ των διαφόρων ενωσιακών, διεθνών, εθνικών και περιφερειακών χρηματοδοτικών μέσων·
- δ) την παροχή επακριβών και έγκαιρων πληροφοριών σχετικά με τη διαθέσιμη χρηματοδότηση της μαθησιακής κινητικότητας, το χρονοδιάγραμμα των πληρωμών και άλλη διαθέσιμη στήριξη για τους εκπαιδευομένους·
- ε) την ενθάρρυνση της πλήρους ή μερικής προκαταβολής των επιχορηγήσεων και δυνατότητα μεταφοράς επιχορηγήσεων και δανείων. Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να ενθαρρυνθούν να εξαιρούν τις επιχορηγήσεις αυτές από τη φορολόγηση και τις κοινωνικές επιβαρύνσεις και να αντιμετωπίζουν τις επιχορηγήσεις από δημόσιες ή ιδιωτικές νομικές οντότητες κατά τον ίδιο τρόπο· και να ενημερώνουν τους συμμετέχοντες σε κινητικότητα σχετικά με τις διαδικαστικές απαιτήσεις όσον αφορά τη φορολογία εισοδήματος·
- στ) τη διευκόλυνση της μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό μέσω της αντιμετώπισης των ελλείψεων φοιτητικής στέγης για μετακινούμενους εκπαιδευομένους από κοινού με τις αρμόδιες εθνικές και τοπικές αρχές·
- ζ) τη διασφάλιση, σύμφωνα με την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία, της κατάλληλης προστασίας των μετακινούμενων συμμετεχόντων, συμπεριλαμβανομένων των μαθητευομένων, των ασκουμένων, των νέων ερευνητών και των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, ιδίως των ανηλίκων, όσον αφορά την ασφάλιση, τα εργασιακά πρότυπα, τις απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας, τη φορολογία, την κοινωνική ασφάλιση, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη, και, κατά περίπτωση, τη δυνατότητα συσσώρευσης συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων.

- 8) Να καταστήσουν τη μαθησιακή κινητικότητα πιο βιώσιμη περιβαλλοντικά με τους εξής τρόπους:
- α) κατά περίπτωση, καθιστώντας τα ταξίδια με πιο βιώσιμα μέσα μεταφοράς από και προς προορισμούς μαθησιακής κινητικότητας και κατά τη διάρκεια των περιόδων κινητικότητας αναπόσπαστο μέρος της εμπειρίας μαθησιακής κινητικότητας, και παρέχοντας επαρκή χρηματοδότηση και καθοδήγηση σχετικά με τα βιώσιμα ταξίδια·
 - β) βοηθώντας τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που διοργανώνουν δραστηριότητες μαθησιακής κινητικότητας να ενσωματώνουν πρακτικές βιωσιμότητας στις καθημερινές τους δραστηριότητες μέσω κατάρτισης, κατευθυντήριων γραμμών και ανταλλαγής ορθών πρακτικών·
 - γ) στηρίζοντας τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης στον καθορισμό στόχων και ρυθμίσεων παρακολούθησης σε οργανωτικό επίπεδο για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα ταξίδια μαθησιακής κινητικότητας.
- 9) Να αξιοποιήσουν τις ψηφιακές τεχνολογίες για να διευκολύνουν τη μαθησιακή κινητικότητα με τους εξής τρόπους:
- α) στήριξη της ανάπτυξης και της χρήσης διαλειτουργικών συστημάτων ΤΠ που βασίζονται σε κοινά ευρωπαϊκά πρότυπα για τους εκπαιδευόμενους, τους εκπαιδευτές και το προσωπικό, σε πλήρη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων, για τη διαχείριση και την καταχώριση εμπειριών μαθησιακής κινητικότητας, καθώς και για την παροχή πληροφοριών από τους οργανισμούς σχετικά με τις ευκαιρίες κινητικότητας, τη διαχείριση της κινητικότητας, την υποστήριξη της αυτόματης αναγνώρισης και τη μείωση του διοικητικού φόρτου, μεταξύ άλλων με την πλήρη αξιοποίηση των χαρακτηριστικών της πρωτοβουλίας για την ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα και των εργαλείων που προσφέρει η πλατφόρμα Europass, μεταξύ άλλων μέσω της ψηφιοποίησης των διαπιστευτηρίων μάθησης με τα ευρωπαϊκά ψηφιακά διαπιστευτήρια για τη μάθηση·
 - β) συμβολή σε πρωτοβουλίες που στηρίζουν την κινητικότητα των ερευνητών και παρέχουν σχετικές πληροφορίες και υπηρεσίες υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένης της EURAXESS⁶² και της επικείμενης πλατφόρμας ταλέντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και Καινοτομίας (EXE)⁶³.
 - γ) παροχή στήριξης με οικονομικά μέσα και ανθρώπινο δυναμικό σε παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης και σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να δημιουργούν και να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία στο επίπεδό τους, όταν είναι αναγκαίο, και/ή να χρησιμοποιούν υφιστάμενα ψηφιακά εργαλεία για τη συμπλήρωση της φυσικής κινητικότητας·

⁶² Η EURAXESS — Ερευνητές σε κίνηση είναι υπηρεσία μίας στάσης για ερευνητές και φορείς καινοτομίας που επιδιώκουν να προωθήσουν τη σταδιοδρομία και την προσωπική εξέλιξή τους μεταβαίνοντας σε άλλες χώρες.

⁶³ Η δράση αυτή που υποστηρίζεται από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαλειτουργικότητας των σταδιοδρομιών και της απασχολησιμότητας των ταλέντων στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας σε όλους τους τομείς.

- δ) στήριξη της ανάπτυξης ποιοτικών μορφών συνδυαστικής και εικονικής κινητικότητας μέσω της προσαρμογής των υφιστάμενων εθνικών πλαισίων ώστε να καταστούν περαιτέρω δυνατές συμπληρωματικές καινοτόμες μορφές κινητικότητας που χρησιμοποιούν ψηφιακές τεχνολογίες.
- 10) Να προαγάγουν τις αξίες της ΕΕ μέσω της μαθησιακής κινητικότητας με τους εξής τρόπους:
- α) με την ενθάρρυνση όλων των εκπαιδευομένων, των εκπαιδευτών και του προσωπικού να συμμετέχουν στη ζωή των κοινοτήτων υποδοχής, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων εθελοντισμού, κατά τη διάρκεια της περιόδου μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό·
 - β) με τον εμπλουτισμό των εμπειριών μαθησιακής κινητικότητας με κατάρτιση στη διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση, τη συμμετοχή στα κοινά, τον ψηφιακό γραμματισμό και τον γραμματισμό στα μέσα επικοινωνίας, τις αξίες της ΕΕ και τα θεμελιώδη δικαιώματα·
 - γ) με την παροχή πληροφοριών στους εισερχόμενους εκπαιδευομένους, εκπαιδευτές και προσωπικό σχετικά με το τοπικό πλαίσιο και δημιουργία φιλοσοφίας υποδοχής μέσω καθοδηγητών και διοικητικής υποστήριξης·
 - δ) με τη διασφάλιση ότι οι μετακινούμενοι φοιτητές και το προσωπικό απολαμβάνουν το υψηλότερο δυνατό επίπεδο ακαδημαϊκής ελευθερίας· με την ενθάρρυνση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, μεταξύ άλλων μέσω της διασφάλισης της ποιότητας, να αναπτύξουν μια κουλτούρα ποιότητας όπου θα διασφαλίζεται η πλήρης τήρηση των αρχών της ακαδημαϊκής ακεραιότητας και κατά τις περιόδους κινητικότητας.
- 11) Να προβάλλουν την ΕΕ ως μαθησιακό προορισμό με τους εξής τρόπους:
- α) στενή συνεργασία στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη» για την αύξηση της ελκυστικότητας της ΕΕ ως μαθησιακού προορισμού, αξιοποιώντας το υφιστάμενο φάσμα εθνικών και περιφερειακών πρωτοβουλιών, όπως το έργο «Study in Europe» στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
 - β) διευκόλυνση της μαθησιακής κινητικότητας με άλλα μέρη του κόσμου, ιδίως με χώρες με προοπτική διεύρυνσης, μέσω στενότερης συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών τους και των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και εκείνων της ΕΕ· Οι εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων μπορούν να παρέχουν ένα πλαίσιο για μεγαλύτερη συνεργασία με βασικές τρίτες χώρες σύμφωνα με αμοιβαία συμφωνημένους στόχους· χάρη στη συνεργασία αυτή θα μπορούσε να διασφαλιστεί ότι η μαθησιακή κινητικότητα συμβάλλει έμμεσα στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων σε τρίτες χώρες και στην ΕΕ, για παράδειγμα με τη στόχευση των κενών δεξιοτήτων σε τομείς που επηρεάζονται από την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και με τη βελτίωση της απασχολησιμότητας των εκπαιδευομένων·
 - γ) στήριξη της έγκαιρης έκδοσης θεωρήσεων μακράς διάρκειας και αδειών διαμονής για υπηκόους τρίτων χωρών που επιλέγονται για ευκαιρίες μάθησης σε κράτος μέλος, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2016/801⁶⁴, ή θεωρήσεων

⁶⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών ή τα εκπαιδευτικά

βραχείας διαμονής, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 810/2009⁶⁵, ανάλογα με την προβλεπόμενη διάρκεια διαμονής στην ΕΕ.

- 12) Να στηρίζουν την εφαρμογή της παρούσας σύστασης μέσω:
- α) της κατάρτισης σχεδίων δράσης για την περίοδο 2025-2030 σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο έως τον Μάιο του 2025 σε συνεργασία με όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη και της κοινοποίησης στην Επιτροπή του τρόπου εφαρμογής της παρούσας σύστασης στους τομείς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, της σχολικής εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης ενηλίκων, καθώς και στα συστήματα νεολαίας και αθλητισμού που αφορούν τόσο την εξερχόμενη όσο και την εισερχόμενη μαθησιακή κινητικότητα·
 - β) της πλήρους συνεργασίας με την Επιτροπή όσον αφορά τις ενέργειες στις οποίες προτίθενται να προβούν, όπως εξηγείται στις αιτιολογικές σκέψεις 27-39.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

προγράμματα και την απασχόληση των εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair) (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 21).

⁶⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων) (ΕΕ L 243 της 15.9.2009, σ. 1).